

Na podlagi 10. in 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo) ter 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na 18. seji dne 30.06.2008 sprejel

Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011

Kazalo

I. Uvod	3
II. Opredelitev javnega interesa na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana	5
III. Splošne prioritete kulturne politike Mestne občine Ljubljana	7
Dejavna in odzivna kulturna politika	7
Modernizacija javnega sektorja v kulturi	8
Kulturna vzgoja in izobraževanje za ustvarjalnost	15
Kulturni turizem	17
Informatizacija v kulturi	20
IV. Prioritete kulturne politike Mestne občine Ljubljana na posameznih področjih kulture	22
Uprizoritvene umetnosti	22
Likovne umetnosti	25
Glasbene umetnosti	30
Intermedijske umetnosti	32
Knjiga, knjižnice in bralna kultura	35
Filmska umetnost	38
Kulturna dejavnost društev	40
V. Kulturna dediščina v Mestni občini Ljubljana	42
VI. Investicije in javna infrastruktura na področju kulture v Mestni občini Ljubljana	46
VII. Ocena finančnih posledic	49

I. Uvod

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – UPB1) v 10. členu določa namen in sestavo *Nacionalnega programa za kulturo* kot »strateškega dokumenta razvojnega načrtovanja kulturne politike«. V programu se ugotovi javni interes za kulturo, »opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje«. Zakon določa, da se program sprejema za obdobje štirih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročnejshe usmeritve. V 11., 12. in 13. členu so opredeljeni priprava in sprejemanje dokumenta ter izvajanje in poročanje. V 14. členu zakon opredeljuje smiselno uporabo teh določil za lokalne programe za kulturo. Pri sprejemanju *Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011* Mestna občina Ljubljana sledi določilom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo.

Oddelek za kulturo Mestne uprave Mestne občine Ljubljana je pristopil k oblikovanju osnutka *Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011* na način, da je k pisanju strokovnih podlag pritegnil širok krog strokovne javnosti. Najprej so bili k sodelovanju pri *Analizi stanja na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana in predlogu prednostnih usmeritev* povabljeni direktorji javnih zavodov s področja kulture, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, in izvajalci javnih kulturnih programov s področij umetnosti. Prispevki so oblikovani na podlagi enotne metodologije. Oddelek za kulturo je pripravil *Analizo stanja na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana*, s poudarkom na obdobju 2004–2007. Analizi je dodana še raziskava *Kultura kot dejavnik družbenega razvoja: analiza kulturne produkcije v Ljubljani in priprava izhodišč za oblikovanje strategij kulturnega razvoja mesta*, ki jo je na podlagi podatkov za leto 2004 opravil Mirovni inštitut v Ljubljani. Na teh strokovnih podlagah je bil oblikovan osnutek *Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011*, ki je plod sodelovanja številnih strokovnih služb Mestne občine Ljubljana in je bil v aprilu posredovan v široko javno razpravo, v okviru katere so bile med drugim izvedene štiri javne tribune, do osnutka pa se je na svoji seji dne 14.5.2008 pozitivno opredelil tudi Nacionalni svet za kulturo pri vladi RS. Analizi stanja so dodana tudi ekspertna mnenja, ki obravnavajo predlog modernizacije javnega sektorja. Predlog strategije je oblikovan na podlagi preučitve pripomb in predlogov iz javne razprave.

Analiza stanja na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana izpostavlja najbolj pereče probleme kulture v Ljubljani ter nakazuje potrebo po odločnih razvojnih spodbudah in temeljitem premisleku javnega interesa za kulturo v Mestni občini Ljubljana. *Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011* temelji na treh osnovnih načelih mestne kulturne politike – *kakovosti, raznolikosti in dostopnosti kulturne ustvarjalnosti* -, ki določajo in prežemajo celotni javni interes kulturne politike Mestne občine Ljubljana:

- podpora **kakovostni** kulturni produkciji na vseh področjih ustvarjanja, ki bistveno sooblikuje kulturno podobo Ljubljane kot prestolnice Republike Slovenije in kozmopolitskega mesta, ki hoče dejavno sooblikovati podobo Evropske unije
- podpora **raznoliki** kulturni produkciji, na podlagi katere nastajajo in sobivajo tradicionalne in nove umetniške prakse ter estetike različnih generacij ustvarjalcev, ki nagovarjajo različna občinstva
- podpora **dostopnosti** kulturnih dobrin vsem prebivalcem Mestne občine Ljubljana, ne glede na socialni status ali življenjsko obdobje.

S pričujočo *Strategijo* se ljubljanska kultura dejavno vključuje v razvojne projekte Ljubljane, nekaterim od njih pa daje s svojimi vsebinami odločilno podobo oziroma postaja tudi njihova

nosilka. Strategija zato ni omejena na ozko področje kulture, temveč vključuje vsa tista področja, ki bistveno določajo položaj kulture v Mestni občini Ljubljana: šolstvo, vzgoja, sociala, mladinska dejavnost, javna infrastruktura, turizem, lokalna samouprava, urbanizem, regionalni razvoj, stanovanjska politika itn. Kulturo v mestu strategija spreminja v pomemben dejavnik razvoja in v podlago za razvijanje ustvarjalnosti na vseh področjih življenja, v dejavnik kakovostnega preživljanja prostega časa, vseživljenjskega učenja in socialne kohezivnosti. S pozornostjo na stanje na vseh področjih kulture v Ljubljani daje strategija s predlaganimi ukrepi podlago za uravnotežen in pospešen razvoj kulture v vseh njenih segmentih.

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011 izhaja iz predpostavke, da je Ljubljana prestolnica Slovenije in prestolnica slovenske kulture. Upošteva dejstvo, da kulturno ponudbo in kulturno ustvarjanje v Ljubljani oblikujejo ustvarjalci v kulturi - posamezniki, društva, zavodi, gospodarske družbe, lokalni javni zavodi in nacionalni javni zavodi. Išče možnosti povezovanja med vsemi akterji na področjih kulture v Ljubljani v smeri večje kakovosti in dostopnosti kulturnih dobrin. Uresničevanje dela predlaganih ciljev je v tesni odvisnosti od konstruktivnega dogovarjanja z državo, zlasti glede problematike financiranja javnih zavodov in področja kulturne dediščine, prav tako pa glede zagotavljanja infrastrukturnih pogojev za delovanje nevladnih organizacij s področij kulture. Del ciljev *Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011* se zato neposredno navezuje na cilje *Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011*, zlasti na področju likovnih umetnosti, kulturne vzgoje, sodobnega plesa, kulturne dediščine in modernizacije javnega sektorja v kulturi.

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011 je ambiciozna: napoveduje nekatere ključne in obsežne investicije v kulturno infrastrukturo v Ljubljani, ki jih Ljubljana ni doživela že desetletja; predlaga vsebinsko posodobitev javnega sektorja na področju kulture v smeri njegove večje učinkovitosti in boljše dostopnosti kulturnih dobrin za prebivalce Mestne občine Ljubljana; posebno pozornost namenja kulturi otrok in mladih – kulturni vzgoji in izobraževanju za ustvarjalnost; na vsakem posameznem področju kulture v Ljubljani poskuša odgovoriti na razvojne izzive, ki bi privedli do večje kakovosti in boljše dostopnosti kulturnih dobrin; uvaja številne nove ciljne oblike podpore. Ta ambicioznost temelji na prepričanju predlagatelja strategije:

- da je ustvarjalni naboj ustvarjalcev na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana izjemen, da se lahko ta naboj še razvije in da lahko mestna kultura v svetu precej bolj učinkovito promovira Ljubljano kot kozmopolitsko prestolnico in kot mesto umetnosti in kulture
- da bodo prebivalci, obiskovalci in vsi uporabniki kulturnih dobrin v Mestni občini Ljubljana skozi uresničevanje predlagane strategije še tesneje povezani s kulturo v mestu, bodisi kot ustvarjalci bodisi kot njeni uporabniki, s tem pa bo kultura vidneje prispevala k ustvarjalnosti in kakovosti življenja vsakega posameznika ter k večji socialni kohezivnosti v Mestni občini Ljubljana.

Skladno z določili zakona Oddelek za kulturo Mestne uprave Mestne občine Ljubljana vsako leto do konca junija odda poročilo o izvajanju *Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011* Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana, v katerem poda oceno izvajanja strategije skladno z zastavljenimi cilji in opredeljenimi kazalci, obenem pa lahko predlaga tudi njihove spremembe ali dopolnitve. Mestni svet se do poročila opredeli.

II. Opredelitev javnega interesa na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011 opredeljuje javni interes z namenom zagotavljanja trdnih in trajnih pogojev za kulturno ustvarjalnost, kulturno raznolikost in dostopnost javnih kulturnih dobrin vsem prebivalcem Mestne občine Ljubljana. Slednja izkazuje javni interes pri podpori tistim kulturnim vsebinam, ki bistveno prispevajo h kulturni podobi Ljubljane, k skladnemu razvoju ustvarjalnosti na vseh področjih kulture, večji dostopnosti kulturnih dobrin, ohranjanju in razvoju kulturne dediščine, večji socialni kohezivnosti ter izboljšanju kakovosti življenja vseh prebivalcev prestolnice.

Javni interes **na vseh področjih kulture** v Mestni občini Ljubljana vključuje:

- zagotavljanje javne dostopnosti kulturnih dobrin vsem prebivalcem Mestne občine Ljubljana
- kulturno vzgojo in izobraževanje za ustvarjalnost
- promocijo vrhunske ustvarjalnosti, ki bistveno soustvarja podobo Ljubljane kot prestolnice kulture.

V javni interes na področju **uprizoritvenih umetnosti** spada produkcija na področju gledališča in plesa, vključuje pa vse zvrsti scenskih umetnosti: od dramskega, lutkovnega, eksperimentalnega in fizičnega gledališča, prek ambientalnega do pouličnega gledališča.

V javni interes na področju **glasbenih umetnosti** spadajo izvedba koncertov, koncertnih ciklov in festivalov ter podpora delovanju glasbenih klubov v mestnem jedru. Javni interes na področju glasbenih umetnosti vključuje vse zvrsti glasbenih umetnosti.

V javni interes na področju **likovnih umetnosti** spadajo organizacija in izvedba razstavnih ter festivalskih in bienalnih dogodkov s področij slikarstva, kiparstva, grafike, risbe, umetniške fotografije, umetniškega videa, oblikovanja in arhitekture ter likovna oprema javnega prostora.

V javni interes na področju **intermedijskih umetnosti** spadajo organizacija in izvedba kulturnih projektov in javnih kulturnih programov, ki temeljijo na interdisciplinarnosti in/ali povezovanju med različnimi umetniškimi zvrstmi oziroma se umeščajo na eno izmed področij umetnosti in na ustvarjalen način uporabljajo nove tehnologije, predvsem internet in računalniško opremo.

V javni interes na področju **knjižnične dejavnosti** spadajo naslednje dejavnosti: optimalna ponudba, dostopnost, izposoja in uporaba knjižničnega gradiva ter informacijskih virov; zagotavljanje prostorskih pogojev in opreme za uporabo knjižničnega gradiva; omogočanje javnega dostopa do vseh knjižničnih zbirk, do svetovnih virov informacij in razvijanje sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, zlasti s pomočjo interneta; medknjižnična izposoja iz domačih in tujih knjižnic; širitev znanja, informacij in ustvarjalnosti; razvijanje bralne kulture in različnih oblik pismenosti; kakovostno preživljanje prostega časa v knjižnici, knjižnica kot prostor vseživljenjskega učenja.

V javni interes na področju **knjige** spada podpora programom in projektom, ki promovirajo in širijo bralno kulturo pri različnih starostnih skupinah ter dvigujejo zavest o pomenu knjige kot vseživljenjske vrednote.

V javni interes na področju **ljubitelskih kulturnih dejavnosti** spada podpora dejavnostim kulturnih društev, skupin in ostalih ljubiteljskih organizacij, ki delujejo na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana.

Javni interes na področju **varstva kulturne dediščine** je opredeljen v skladu s kulturnim, vzgojnim, razvojnim, simbolnim in identifikacijskim pomenom dediščine za Mestno občino Ljubljana. Javni interes na področju varstva kulturne dediščine obsega identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje, ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo, omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom, predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah, vključevanje védenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in vseživljenjsko učenje, celostno ohranjanje dediščine, spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter sodelovanje javnosti v zadevah varstva.

V javni interes na področju **filmske umetnosti** spadajo podpora delovanju mestnega kina, zagotavljanje pogojev za prikazovanje kakovostne in zahtevnejše filmske produkcije, za izvajanje programov filmske vzgoje, filmskih festivalov in promocijo filmske umetnosti ter za spodbujanje filmskih upodobitev Ljubljane.

Mestna občina Ljubljana zagotavlja javni interes na področju kulture s sofinanciranjem:

1. programov javnih zavodov, ki jih je ustanovila Mestna občina Ljubljana in jih financira iz proračuna na podlagi neposrednega poziva
2. javnih kulturnih programov nevladnih organizacij na podlagi javnega poziva in sklenjenih večletnih pogodb
3. kulturnih projektov nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture na podlagi vsakoletnih javnih razpisov
4. ciljnih vsebin s področja kulture na podlagi ciljnih javnih razpisov za sofinanciranje kulturnih projektov
5. s podporo kulturnim vsebinam na drugih področjih dela Mestne uprave (mladinska kultura, šolstvo, turizem ipd.)
6. z zagotavljanjem infrastrukturnih pogojev za delovanje ustvarjalcev s področij kulture in s podporo skupnim podpornim vsebinam, ki so pomembne za posamezna področja
7. z zagotavljanjem čim boljše javne dostopnosti kulturnih dobrin.

III. Splošne prioritete kulturne politike Mestne občine Ljubljana

Dejavna in odzivna kulturna politika

Prednosti

- visok delež zadovoljstva s kulturno ponudbo v Mestni občini Ljubljana v primerjavi z mesti iz tranzicijskih držav, nižji delež v primerjavi z vodilnimi kulturnimi prestolnicami EU; po raziskavi Evropske komisije, ki je zajela 75 mest in je bila objavljena junija 2007, je bilo leta 2006 zadovoljnih s kulturno ponudbo v Mestni občini Ljubljana 82 % občanov Ljubljane (3 % zelo nezadovoljnih, 10 % nezadovoljnih, 55 % zadovoljnih, 27 % zelo zadovoljnih)
- sorazmerno bogata in raznolika kulturna ponudba na različnih kulturnih področjih
- velika koncentracija kulturnih ustanov, izvajalcev in ustvarjalcev v Ljubljani
- pomemben prispevek nevladnega sektorja k mestni kulturni ponudbi, za katerega je značilna dinamična odprtost do sodobnih pristopov
- zakonodaja s področja kulture, ki omogoča večletno financiranje programov in uvajanje ciljnih oblik podpor

Slabosti

- neenakomerno razporejena kulturna ponudba med različnimi kulturnimi dejavnostmi, slabša dostopnost kulturne ponudbe nevladnega sektorja (razpršenost, nizek delež postprodukcije)
- premajhna navzočnost in slaba organiziranost posameznih subkulturnih umetniških praks
- večinski okus uporabnikov kulturnih dobrin in storitev se pod vplivom medijev oži zgolj na določene segmente kulturne ponudbe, in sicer na lahkotne, manj zahtevne in najlažje dostopne vsebine
- premajhna odprtost nekaterih zavodov, ki upravljajo z javno infrastrukturo na področju kulture

Nevarnosti

- preveliko zapiranje mestne kulturne politike v okvire javnih zavodov in izvajalcev javnih kulturnih programov, ki jim Mestna občina Ljubljana sofinancira triletno programe
- premalo dinamično odzivanje sistemov javnega financiranja na nove umetniške prakse ter na različne nove oblike promocije kulture, ki nastajajo zlasti pod vplivom tehnološkega razvoja
- nesodelovanje nacionalne in mestne kulturne politike, zlasti pri večjih infrastrukturnih projektih na področjih kulture

Priložnosti

- kritično spremljanje učinkov kulturne politike in uvajanje novih inštrumentov podpore
- izvajanje razvojnih projektov na področjih kulture, ki vključujejo tudi druga področja, zlasti izobraževanje
- spodbujanje večje in kakovostnejše prisotnosti kulture v medijih
- z modernizacijo javnega sektorja v Mestni občini Ljubljana sistemsko opredeliti infrastrukturno odpiranje mestnih javnih zavodov za projekte drugih kulturnih izvajalcev

- povečanje števila mednarodnih koprodukcij in gostovanj tujih umetnikov, izvedba večjih in ambicioznejših projektov

1. Cilj

Razvoj in demokratizacija kulturne politike v Mestni občini Ljubljana kot stalni proces s ciljem, da se poveča zadovoljstvo prebivalcev Ljubljane s kulturno ponudbo iz 82 % v letu 2006 na vsaj 90 % v letu 2011.

Ukrepi

1. Zagotavljanje večjega obsega kulturnih dobrin kot javnih dobrin na vseh področjih kulture.
2. Do leta 2011 v povezavi z glasilom »Ljubljana« zagotoviti podporo izhajanju kakovostnega kulturnega brezplačnika, ki bo zagotavljal celovite in ažurne informacije o dogajanju na vseh področjih kulture in bo posredovan vsem gospodinjstvom v Mestni občini Ljubljana.
3. Uvajanje ciljnih oblik podpore kulturnim vsebinam, s katerimi se večja raznolikost kulturnih vsebin in izboljšuje njihova dostopnost.
4. Z modernizacijo javnega sektorja v kulturi spodbuditi večjo dostopnost kulturnih dobrin za najširši krog uporabnikov v Mestni občini Ljubljana.

Predvideni učinki

Večja udeležенost prebivalcev Mestne občine Ljubljana pri ustvarjanju na vseh področjih kulture, večji obisk in povečana uporaba kulturnih dobrin, boljša izkoriščenost javne infrastrukture, uveljavljanje novih umetniških praks, višja stopnja kulturne pismenosti, Ljubljana kot v svetu prepoznavno odprto in kozmopolitsko mesto; povečan delež občanov, ki so zadovoljni s kulturno ponudbo v Ljubljani.

Kazalci uspešnosti

- zadovoljstvo meščanov z dostopnostjo kulture v Mestni občini Ljubljana
- ocena navzočnosti kulture v medijih
- število novih umetniških praks
- število mednarodnih projektov, katerih pobudniki in nosilci so domači izvajalci

Modernizacija javnega sektorja v kulturi

Prednosti

- izjemna, »metropolna« prednost ljubljanske kulture v slovenskem prostoru, več kot šestdeset odstotna koncentracija dogodkov, infrastrukture in kadrov s področij kulture
- veliko področje potencialnih uporabnikov kulturnih dobrin (ljubljski gravitacijski bazen, osrednje univerzitetno mesto, velik odstotek dnevnih migrantov)
- obsežna in raznolika umetniška produkcija javnih zavodov Mestne občine Ljubljana s področja uprizoritvenih umetnosti
- posamezni primeri dobrih praks sodelovanja javnih zavodov z nevladnimi organizacijami s področja kulture
- sorazmerno dobro razvita in posodobljena knjižnična mreža v večjem delu Mestne občine Ljubljana
- sorazmerno obsežna mreža razstavnih prostorov, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana (4 razstavišča Mestne galerije Ljubljana, Tivolski grad, Ljubljanski grad, Jakopičeva

galerija, galerija Vžigalica, galerija Kresija, v prihodnosti Center za sodobne umetnosti Rog)

- naraščajoče zanimanje občinstva za kulturne vsebine v Mestni občini Ljubljana
- vse večji ekonomski učinki kulturnega turizma (Festival Ljubljana)
- izgradnja umetniških akademij v Ljubljani kot omogočanje novih pogojev za razvoj umetniškega življenja v prestolnici

Slabosti

- umanjkanje dialoga in skupnega reševanja odprtih vprašanj med državo in mestom
- zaradi nadpovprečne razvitosti slabši položaj Mestne občine Ljubljana pri črpanju državnih in evropskih sredstev
- premalo ambiciozni in profilirani umetniški programi javnih zavodov, predvsem na področju likovnih umetnosti
- posamezna področja sodobnih umetniških izrazov in praks so zapostavljena in potrebujejo sistematičen pristop (fotografija, sodobno oblikovanje, arhitektura)
- razpršeno in nekoordinirano delovanje različnih razstavišč v Mestni občini Ljubljana, občasno prekrivanje različnih kulturnih dogodkov, ki jih izvajajo javni zavodi
- premajhen delež programov, ki bi pritegnili širše občinstvo
- slaba pretočnost kadrov in umetniških idej, pri večini javnih zavodov šibka promocija in skromen obseg pedagoških dejavnosti
- kljub posameznim pozitivnim praksam premajhen obseg sodelovanja z nevladnim sektorjem v kulturi
- infrastrukturna podhranjenost – predvsem pri investicijskem vzdrževanju in nakupu opreme

Nevarnosti

- nedorečena in z vidika interesov Mestne občine Ljubljana v izvedbenem delu nejasna usoda implementiranja pokrajinske zakonodaje
- predviden prenos financiranja javnih zavodov s področja kulture na lokalno raven na podlagi 43. člena Zakona o financiranju občin; Mestna občina Ljubljana je ustanoviteljica, pretežni financer naslednjih javnih zavodov pa Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije: Mestni muzej Ljubljana, Arhitekturni muzej Ljubljana, Mednarodni grafični likovni center, Lutkovno gledališče Ljubljana, Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko
- Zakon o varstvu kulturne dediščine, ki v 139. členu predvideva, da bodo s 1.1.2009 financiranje muzejev in galerij prevzele pokrajina ali občina (Mestni muzej Ljubljana, Arhitekturni muzej Ljubljana in Mednarodni grafični likovni center) z možnostjo, da kateri od zavodov pridobi pooblastilo države, ki pa skladno s 93. členom zajema manjši obseg javne službe kot doslej in dopušča največ do 80 % državnega sofinanciranja vseh stroškov delovanja muzeja, medtem ko bodo za sredstva za programe in projekte muzeji in galerije lahko kandidirali na javnih pozivih ali razpisih
- nedokončani denacionalizacijski postopki (Slovensko mladinsko gledališče, Pionirski dom – Center za kulturo mladih, Mestno gledališče ljubljansko, Križanke)
- razvojne težave Slovenskega mladinskega gledališča, ki so vezane na infrastrukturno neustreznost in strukturo igralskega ansambla, lahko privedejo do izgube mednarodnega profila in prepoznavnosti gledališča
- nadaljnje programsko zapiranje javnih zavodov in monopolizacija javnosektorskega polja v odnosu do zasebnega in nevladnega sektorja

Priložnosti

- z razširjeno in sodobnejšo opredelitvijo poslanstva javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, odgovoriti na razvojne izzive na področjih likovnih umetnosti in muzejev
- z vključitvijo novih, sodobnejših umetniških in kulturnih vsebin v izvajanje javne službe pritegniti širši krog občinstva in omogočiti boljšo dostopnost in večjo privlačnost kulturnih dobrin za vse prebivalce Mestne občine Ljubljana
- z oblikovanjem dveh močnih javnih zavodov na področju muzejske in galerijske dejavnosti (okoli 40 zaposlenih v vsakem javnem zavodu) se zagotavljajo pogoji za ambicioznejši in strokovno bolj razdelan program, za optimiranje stroškov in bolj učinkovito organizacijo dela javnih zavodov, pri čemer bo za nove dejavnosti, ki so vezane na nove prostorske pridobitve, mesto zagotovilo dodatna proračunska sredstva tako za kadre kot za program
- skladnost s cilji državne kulturne politike v *Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011*, ki govorijo o »združitvi oziroma statusnem preoblikovanju državnih javnih zavodov s področja varstva kulturne dediščine kot dela preobrazbe javnega sektorja, kjer je to smotrno in potrebno«
- možnosti boljše koordinacije organizacije in izvedbe kulturnih programov ter zagotovitev boljše obveščenosti o kulturni ponudbi ter boljše dostopnosti ponudbe prebivalcem Mestne občine Ljubljana
- preko upravljanja vseh razstavišč, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, vključno z Rogom in Jakopičevo galerijo, bodo dani pogoji za celovito in sistematično dejavnost na področju likovnih umetnosti, ki vključuje tako izvajanje javne službe kot zagotavljanje pogojev za delovanje nevladnih organizacij ter zagotavljanje pogojev za delovanje posameznikov (ateljeji, bivalni ateljeji)
- z novo organiziranostjo in večjo koordinacijo med javnimi zavodi bodo dani pogoji za ambicioznejše umetniške projekte in programe, ki bodo uspešneje promovirali umetniško produkcijo v Mestni občini Ljubljana, zlasti na področju gledališča
- z obveznostjo izvedbe javnega povabila za del programa, ki ga bodo javni zavodi izvedli v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in posamezniki, se bo izboljšala informiranost slednjih o programu in načinu dela javnih zavodov, predvideva se povečanje zanimanja za sodelovanje z javnimi zavodi, pri čemer je odločitev o programu v celoti v pristojnosti javnih zavodov
- z novo organiziranostjo javnih zavodov se bodo povečale možnosti za večje in ambicioznejše projekte, s tem pa bo ustvarjena podlaga za učinkovitejše črpanje sredstev skladov EU
- uresničevanje ambicioznejših ciljev, ki jih predvideva *Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011* (»večji razstavni prostor v Ljubljani za predstavitev sodobne likovne umetnosti«)

1. Cilj

Zagotoviti vsem uporabnikom knjižničnih storitev v Mestni občini Ljubljane enotne in kakovostnejše storitve v knjižnični mreži Mestne občine Ljubljana.

Ukrepi

1. V letu 2008 je sprejet sklep o ustanovitvi Mestne knjižnice Ljubljana, s katerim se je v enotni javni zavod združilo šest ljubljanskih knjižnic, s tem pa se je zagotovilo podlaga za enotni razvoj knjižničarske dejavnosti v prestolnici.
2. Do leta 2010 v vseh segmentih knjižnične dejavnosti zagotoviti enotne knjižnične storitve vsem uporabnikom knjižnic na območju Mestne občine Ljubljana.

Pričakovani učinki

Enotna članska izkaznica, poenotenje nabavne politike in na njeni podlagi omogočen nakup večjega obsega knjižničnega gradiva, poenotenje informacijskih sistemov v knjižnični mreži, boljša koordinacija prireditelj in dejavnosti v knjižnicah so podlaga, da se vsem uporabnikom knjižničnih storitev v Mestni občini Ljubljana ponudijo enotne in še bolj kakovostne usluge tako glede dostopnosti knjižničnega gradiva, informacijskih virov, kot glede dostopnosti vseh drugih kulturnih, izobraževalnih ali prostočasnih dejavnosti, ki jih izvaja Mestna knjižnica Ljubljana. Zaradi večjega števila uporabnikov ugodnejše licenciranje dostopa do komercialnih podatkovnih zbirk. Razvoj lastnih podatkovnih zbirk in enoten dostop do njih. Na podlagi organiziranja enotne nabavne službe se pričakuje, da bo knjižnica na letni ravni ob enakem obsegu sredstev pridobila večje število enot knjižničnega gradiva.

Kazalci uspešnosti

- letno od 5 do 10 % povečan obseg pridobljenega knjižničnega gradiva (v letu 2007 98.053 enot)
- povečati število izposoj za vsaj 5 % na letni ravni (6.075.067 izposoj v letu 2007)
- povečati število obiskovalcev za vsaj 5 % na letni ravni (2.107.231 obiskovalcev v letu 2007)
- povečati delež prebivalcev Mestne občine Ljubljana, ki so člani knjižnice (121.656 članov v letu 2007)
- stopnja realizacije projektov združevanja knjižničnih storitev do leta 2011

2. Cilj

Zagotoviti višjo kakovost in boljšo dostopnost programov na področju likovnih umetnosti in muzejev v Mestni občini Ljubljana.

Ukrepi

1. Do konca leta 2009 se sprejme sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Mestni muzej in galerija Ljubljana na podlagi spojitve javnih zavodov Mestna galerija Ljubljana in Mestni muzej Ljubljana. Nov javni zavod v celoti ohranja poslanstvo dosedanjih javnih zavodov in opravlja nekatere nove naloge, in sicer:
  - sistematično izvaja celovito dejavnost na področju likovnih umetnosti na način, da koordinira razstavno dejavnost razstavišč, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, izvaja pedagoške, andragoške in izobraževalne programe ter poklicno usposabljanje
  - prevzame v upravljanje Jakopičevo galerijo
  - skrbi za izvajanje razstavnega programa na Ljubljanskem gradu
  - skrbi za program muzejske dejavnosti na Ljubljanskem gradu (Muzej slovenske zgodovine)
  - prevzame v upravljanje muzejske prostore na Ribjem trgu 2 in uredi muzejsko zbirko vrhuncev slovenske sodobne kulture
  - sistematično razvija promocijske programe in s sodobnimi pristopi občinstvu približuje likovne umetnosti in muzejsko dediščino Ljubljane
  - sistematično in v okviru izvajanja javne službe sodeluje z nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju likovnih umetnosti.
2. Do konca leta 2009 se sprejme sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Grafični, likovni in arhitekturni center Ljubljana na podlagi spojitve javnih zavodov Mednarodni grafični in likovni center Ljubljana in Arhitekturni muzej Ljubljana. Nov javni zavod v celoti

ohranja poslanstvo dosedanjih javnih zavodov in opravlja nekatere nove naloge, in sicer:

- razvija vsebine sodobne arhitekture in oblikovanja kot danes najbolj prodornih panog kreativne oziroma kulturne industrije
- prevzame v upravljanje Center za arhitekturo in oblikovanje v Rogu, ki bo nosilec izvajanja razvojnih projektov na področju arhitekture in urbanizma v Mestni občini Ljubljana, njegov način delovanja bo usmerjen izrazito mednarodno
- prevzame v upravljanje Center sodobnih umetnosti Rog
- preko upravljanja ateljejev v Rogu in Šviceriji zagotavlja pogoje za delovanje ustvarjalcev, ki delujejo na področju likovnih umetnosti v Mestni občini Ljubljana
- prevzame v upravljanje Plečnikovo hišo na Karunovi
- sistematično razvija promocijske programe in s sodobnimi pristopi občinstvu približuje likovne umetnosti
- sistematično in v okviru izvajanja javne službe sodeluje z nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju likovnih umetnosti.

Pričakovani učinki

Nova javna zavoda bosta izvajala celovito dejavnost na svojih področjih. Javni zavod Mestni muzej in galerija Ljubljana bo izvajal široko paleto dejavnosti, ki se nanaša na izvajanje javne službe na področju premične dediščine in na obsežno galerijsko dejavnost, ki bo zajemala vse zvrsti likovnih umetnosti, od tradicionalnih do klasičnih izrazov, sistematično bo skrbel za promocijo likovnih umetnosti, zagotavljal boljšo dostopnost likovnih umetnosti za prebivalce in obiskovalce Mestne občine Ljubljana, koordiniral delo v mestnih razstaviščih, skrbel za profilacijo vsakega izmed razstavišč in za optimalno izkoriščenost mreže razstavišč, koordiniral uporabo ateljejev za umetnike, izvajal pedagoške programe in zahtevnejše mednarodne projekte. Javni zavod Grafični, likovni in arhitekturni center Ljubljana bo izvajal dejavnosti na likovnem in muzejskem področju, poleg izvajanja muzejske javne službe na področju arhitekturne dediščine pa bo njegova dejavnost usmerjena zlasti v sodobnejše likovne izraze, od grafike in oblikovanja do fotografije. Zavod bo upravljal s Centrom za arhitekturo in oblikovanje Rog, ki se umešča v polje kreativnih industrij, in s Centrom sodobnih umetnosti Rog, ki bo vključeval največje razstavišče v državi. Na sodoben in obiskovalcem privlačen način bo predstavljal likovno umetnost, arhitekturno dediščino in sodobne tokove v arhitekturi in oblikovanju, zagotavljal kar najboljšo dostopnost kulturnih dobrin obiskovalcem, izvajal javno službo na področju premične dediščine in galerijske dejavnosti in pedagoške ter promocijske programe.

Kazalci uspešnosti

- število razstav na leto
- število obsežnejših in mednarodnih projektov
- število in obseg pedagoških programov
- število mednarodnih projektov ali natečajev
- število udeleženih v pedagoških programih
- povečan obseg sredstev, ki jih javni zavod pridobi na trgu in iz evropskih skladov
- število obiskovalcev

3. Cilj

Do konca leta 2011 zagotoviti kakovost, celostno in sistematično zasnovano ponudbo raznolikih vsebin kulturne vzgoje v Mestni občini Ljubljana.

Ukrepi

1. V letu 2008 oblikovati koordinacijo med javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana in ki delujejo na področju uprizoritvenih umetnosti (Slovensko mladinsko gledališče, Lutkovno gledališče Ljubljana, Gledališče za otroke in mladino Ljubljana – GOML in Pionirski dom - Center za kulturo mladih) glede vzajemnega in enotnega informiranja o produkciji za otroke in mladino.
2. Do konca leta 2009 pripojiti Gledališče za otroke in mladino Ljubljana – GOML Lutkovnemu gledališču Ljubljana, v okviru katerega se intenzivneje razvija otroško gledališče na način, da se kadrovsko okrepi igralski ansambel, poveča število premier na vsaj šest letno in poveča število ponovitev. V tem okviru se dejavnost GOML-a preseli na Krekov trg, v dvorano Šentjakobskega gledališča, ki bo v celoti namenjena lutkovnemu in gledališkemu ustvarjanju za otroke. Prostore v Španskih borcih se nameni Društvu Šentjakobsko gledališče, ki v njem uredi center za kulturne dejavnosti, izvaja svoj program, program sorodnih društev in mladih ustvarjalcev ter upravlja z gledališko dvorano.
3. Do konca leta 2009 sprejeti nov ustanovitveni akt Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih, v katerem bo skladno s sodobnimi strokovnimi usmeritvami celovito opredeljeno poslanstvo izvajanja programov kulturne vzgoje.
4. Poslanstvo vseh javnih zavodov s področij kulture nadgraditi s sistematično in celovito skrbjo za razvoj kulturne vzgoje otrok in mladih v Mestni občini Ljubljana na podlagi sodobnih strokovnih usmeritev, z obveznostjo sodelovanja s šolami in vrtci glede izvedbe programov, z nalogo promoviranja kulture med mladimi, z načrtnim spodbujanjem otrok in mladih k ustvarjalnosti na področjih kulture.

Pričakovani učinki

Zagotoviti kakovostno in celovitejše izvajanje javne službe na področju kulturne vzgoje, zagotoviti boljše in sodobnejšo ponudbo kakovostnih kulturnih vsebin za otroke in mladino, izvajati celovito kulturno politiko Mestne občine Ljubljana na področju kulturne vzgoje kot vzgoje za ustvarjalnost, prispevati k večji kakovosti in dinamičnosti pedagoških procesov, prednostno podpirati tiste nevladne organizacije, ki sodelujejo s šolami, vrtci in drugimi izobraževalnimi ustanovami. S promoviranjem kulturne vzgoje in izvajanjem programa javne službe spodbujati mlade k ustvarjalnosti in kakovostnemu preživljanju prostega časa, s tem pa povečati socialno kohezivnost ter dvigniti kulturno pismenost otrok in mladine v Mestni občini Ljubljana. Z reorganizacijo javnih zavodov se ustvarijo boljše organizacijske in prostorske možnosti za izvajanje programov za otroke, obseg produkcije se bo povečal, dana bo podlaga za večje in odmevnejše produkcije, obenem pa se bo povečala dostopnost kulturnih dobrin za otroke in mladino ter se bolje izkoristilo prostorske kapacitete. S tem, ko se stavba Lutkovnega gledališča na Krekovem trgu v celoti nameni lutkovni in gledališki produkciji za otroke, bodo Lutkovnemu gledališču dani pogoji za razvoj in oblikovanje novih programov in za kvalitativni razvoj, infrastruktura bo bolje izkoriščena, s tem pa bo ta prostor pridobil na prepoznavnosti.

Kazalci uspešnosti

- število programov s področja kulturne vzgoje
- število gledaliških produkcij za otroke in število ponovitev
- delež vseh otrok v Mestni občini Ljubljana, ki sodelujejo v teh programih
- število sodelujočih šol in vrtcev
- število nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri izvajanju programa
- obseg promocijskih aktivnosti
- število izvedenih projektov po posameznih področjih kulture

- število projektov, namenjenih posameznim ranljivim skupinam otrok in mladine

4. Cilj

Zagotoviti pogoje za stabilno delovanje in razvoj javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, in za njihovo dejavno vključenost v celostno kulturno podobo Ljubljane.

Ukrepi

1. V dogovoru z Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije ohraniti ustanoviteljstvo pri vseh javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, in prenesti delež financiranja teh javnih zavodov z Ministrstva na kulturo Republike Slovenije na Mestno občino Ljubljana.
2. V dogovoru z Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije na podlagi 67. člena ZUJIK-a urediti financiranje javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana in ki opravljajo poslanstvo, ki presega lokalno raven (Javni zavod Center urbane kulture Kino Šiška, Javni zavod Kinodvor, Festival Ljubljana).
3. Opredeliti obveznost javnih zavodov, da so za del programa, ki ga bodo izvajali v sodelovanju z nevladnimi ali zasebnimi organizacijami in posamezniki, dolžni vsako leto objaviti javno povabilo.
4. Spodbujati gledališča, zlasti Slovensko mladinsko gledališče in Lutkovno gledališče Ljubljana, k zmanjšanju povprečne starosti igralskih ansamblov in k optimalni in uravnoteženi zasedenosti igralcev.

Pričakovani učinki

Urejeno razmerje med ustanoviteljstvom in financiranjem šestih javnih zavodov (Mestni muzej Ljubljana, Arhitekturni muzej Ljubljana, Mednarodni grafični likovni center Ljubljana, Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko, Lutkovno gledališče Ljubljana). Sledenje napotilom *Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011*, da bo državna kulturna politika ne glede na »prenose ustanoviteljstva in financiranja na pokrajine in združitvi pristojnosti ustanoviteljstva in financiranja pri občinskih javnih zavodih« spodbujala vrhunske programe in projekte »ne glede na njihov status in ustanoviteljstvo«. Možnost kvalitativnega razvoja javnih zavodov, razvoj kulturnega turizma, večja dostopnost kulturnih dobrin. Povečan obseg sodelovanja javnih zavodov z nevladnimi organizacijami in zato večja raznolikost ter dinamičnost programov. Stabilni pogoji za delovanje dveh novih javnih zavodov.

Kazalci uspešnosti

- število javnih zavodov, pri katerih je bil izveden prenos financiranja z države na Mestno občino Ljubljana
- število projektov, ki jih javni zavodi izvajajo skupaj z nevladnimi ali zasebnimi organizacijami in posamezniki

Kulturna vzgoja in izobraževanje za ustvarjalnost

Prednosti

- razgibana produkcija različnih umetniških vsebin za otroke in mladino v Mestni občini Ljubljana
- infrastrukturne možnosti za dostopnost umetniške produkcije za otroke in mladino v Mestni občini Ljubljana
- posamezne dobre prakse izvajanja inovativnih projektov, ki spodbujajo kulturno pismenost in ustvarjalnost otrok in mladine, zlasti v knjižnici, muzejih in galerijah
- poslanstvo javnega zavoda, ustanovljenega za izvajanje dejavnosti na področju kulturne vzgoje (Pionirski dom – Center za kulturo mladih)
- velik interes občinstva v Mestni občini Ljubljana za programe kulturne vzgoje
- poudarek vsebinam kulturne vzgoje v *Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011* in v dokumentih EU in UNESCO

Slabosti

- manko sistematičnega pristopa k načrtovanju in izvajanju projektov kulturne vzgoje, premalo inovativnih zamisli glede izvajanja kulturne vzgoje na posameznih področjih kulture, zlasti na področju likovnih umetnosti in filma
- slabo izkoriščanje oblikovanja programov kulturne vzgoje na podlagi močne tradicije slovenske ilustracije in stripa
- preslabo razvita kritika na področju in posledično nejasnost kriterijev kakovosti vsebin kulturne vzgoje
- slabo medsebojno sodelovanje javnih zavodov, ki delujejo na tem področju
- preskromno vključevanje programov in projektov nevladnih organizacij s tega področja v programe javnih zavodov
- razpršenost in nepreglednost programov in projektov na tem področju, manko enotne informacijske podpore, ki bi omogočila celovit vpogled v produkcijo na tem področju in na ta način omogočila boljšo seznanjenost staršev ter pedagogov s programi
- premalo ciljnih programov in projektov s področja kulturne vzgoje, ki so namenjeni starostnikom

Nevarnosti

- nesistemski, stihijski pristopi k izvajanju kulturne vzgoje
- nižanje kakovosti projektov kulturne vzgoje na račun prešibkega strokovnega znanja s področij didaktike in pedagogike oziroma nezadostnega sodelovanja strokovnjakov z več področij
- nevarnost komercializacije programov in projektov kulturne vzgoje na račun njihove kakovosti
- zapostavljanje posameznih starostnih skupin, ki so manj dojemljive za kakovostne kulturne vsebine, zlasti mladih po dvanajstem letu

Priložnosti

- kulturna vzgoja je v sodobnih evropskih kulturnih politikah eno najbolj poudarjenih in razvijajočih se področij kulture
- sistematični in sistemski pristop k urejanju področja kulturne vzgoje odpira nove možnosti razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana ter zvišuje učinke njenih dejavnosti
- s koordiniranjem vseh dejavnikov na področju kulture vzgoje, tako javnih zavodov kot nevladnih organizacij, zagotoviti pogoje za izvajanje kakovostnih in obsežnejših programov in projektov kulturne vzgoje

- vključevanje čim večjega števila otrok in mladine v programe in projekte kulturne vzgoje in zvišati raven kulturne pismenosti
- s ciljnimi podporami spodbujati otroke in mladino k ustvarjalnosti, prispevati k višji kakovosti preživljanja njihovega prostega časa in k večji socialni kohezivnosti
- s ciljnimi projekti kulturne vzgoje v program vključevati socialno šibkejše družine in ranljive skupine mladih
- s konkretnimi projekti vzpostaviti trajnejše oblike sodelovanja med organizacijami s področja kulture in šolami ter vrtci v Mestni občini Ljubljana.

Cilj

Zagotoviti večji obseg kakovostnih programov in boljšo dostopnost vsebin kulturne vzgoje na vseh področjih umetnosti, in sicer na način, da se bo do leta 2011 vsak otrok v Mestni občini Ljubljana letno udeležil vsaj enega dogodka, ki je umeščen v program kulturne vzgoje.

Ukrepi

1. Do konca leta 2011 izdelati projektno dokumentacijo za »Center za ustvarjalnost otrok Ljubljana«, ki bo združeval kakovostne in raznolike vsebine vseh zvrsti kulturne vzgoje in jih otrokom in mladini predstavljal na sodoben in privlačen način. Center bo vključeval »Otroški muzej«, ki ga mora imeti vsako večje in otrokom prijazno mesto, »Otroško galerijo«, »Glasbene delavnice za otroke« in druge vsebine za otroke ter pokrito otroško igrišče. Kakovostna in raznolika ponudba vsebin, izvajalcev in programov bo omogočala novo in bistveno višjo raven kulturne ponudbe za otroke, tesno navezavo na delovanje šol in vrtcev tako v Ljubljani kot širši regiji, kakor tudi nove možnosti angažiranja umetnikov.
2. V letu 2009 v okviru programov dela navedenih javnih zavodov zasnovati in izvesti skupni festival kulturne vzgoje za otroke in mladino, ki bo široko dostopen in bo celovito promoviral celotno produkcijo javnih zavodov Mestne občine Ljubljana in nevladnih organizacij, ki delujejo na tem področju.
3. Zagotoviti večji obseg izvajanja kakovostnih in sistematično pedagoško-didaktično zasnovanih programov kulturne vzgoje v galerijah, muzejih in knjižnicah, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana.
4. Oblikovati nabor priporočenih kakovostnih vsebin kulturne vzgoje pod znamko »Ljubljana – mesto ustvarjalnosti za otroke« in zagotoviti učinkovito dostopnost informacij o vseh kulturnih vsebinah, ki so v Mestni občini Ljubljana namenjene otrokom in mladini; do leta 2010 oblikovati spletni portal s celostnimi informacijami o kulturni vzgoji v Ljubljani.
5. Ob sodelovanju pristojnih oddelkov Mestne uprave zagotoviti podlago za izvajanje dolgoročnih programov kulturne vzgoje in vanje intenzivneje ter sistematično vključevati vse vrtce in šole.
6. Ob sodelovanju Oddelka za zdravje in socialno varstvo oblikovati ciljne programe za otroke iz socialno šibkejših družin in okolij.
7. V sodelovanju z Uradom za mladino zagotoviti kakovostno in sistematično izvajanje kulturnih dejavnosti za mladino na način, da bo v te programe vključen čim večji delež mladih v Mestni občini Ljubljana; posebno pozornost posvetiti različnosti urbanih kultur mladih (skejterji, raperji itd.) in dejavnostim mladinskih centrov.
8. Izvesti ciljno podporo prvim umetniškim projektom mladih ustvarjalcev, s katerim bi uveljavljene producente spodbujali k vključevanju perspektivnih projektov mlajše generacije umetnikov v njihove programe.
9. V javnih razpisih in pozivih Mestne občine Ljubljana na vseh področjih umetnosti opredeliti področje kulturne vzgoje kot enega izmed prednostnih kriterijev.

10. Do leta 2010 uvesti sistem vavčerjev, ki bo vsem otrokom Mestne občine Ljubljana v starosti 5 in 9 let omogočil, da vsaj enkrat letno obiščejo gledališče, pri čemer bo v ospredju kakovost teh predstav in zanimanje občinstva zanje.

Pričakovani učinki

Celovite informacije o gledališki produkciji za otroke in mladino v Ljubljani, celovite informacije o vseh vsebinah kulturne vzgoje, boljše koordiniranje med javnimi zavodi pri načrtovanju in izvajanju gledaliških programov za otroke in mladino, večji obseg programov in boljša koordinacija programov kulturne vzgoje v muzejih, galerijah in knjižnicah, boljša promocija tovrstne produkcije v medijih, večje zanimanje otrok za ustvarjalnost na področjih kulture, boljše sodelovanje s šolami in vrtni, spodbujanje otrok in mladine k ustvarjalnosti.

Kazalci uspešnosti

- delež vključenih otrok in mladine v programe kulturne vzgoje
- obseg izvedenih programov kulturne vzgoje
- obseg nabora kakovostnih programov kulturne vzgoje pod znamko »Ljubljana – mesto ustvarjalnosti za otroke«
- stopnja sodelovanja javnih zavodov in nevladnih organizacij, ki delujejo na področju kulturne vzgoje
- število vrtcev in šol, ki sodelujejo v programih kulturne vzgoje

Kulturni turizem

Prednosti

- bogata in raznolika kulturna dediščina Ljubljane, ki je sestavni del turistične ponudbe
- množica raznolikih dogodkov (od pouličnih festivalov, prek številnih koncertov, do vrhunskih umetniških prireditev)
- prednostna obravnava kulturnega turizma v regionalnem razvojnem načrtu ljubljanske urbane regije
- naraščanje obiska tujih turistov v Mestni občini Ljubljana (v letu 2007 356.948 tujih turistov)
- naraščanje števila nočitev v Mestni občini Ljubljana (v letu 2007 707.301 nočitev)
- naraščanje obiskovalcev Ljubljanskega gradu (151.543 obiskovalcev v letu 2007, 21 % več kot leta 2006)
- naraščanje števila vodenih ogledov Ljubljanskega gradu (557 vodenih ogledov v letu 2007 oziroma 13,9 % več kot leta 2006)
- veliko število umetnikov, ki delujejo na območju Mestne občine Ljubljana
- Ljubljana kot mesto z bogato tradicijo alternativne kulture (v osemdesetih letih), ki je danes sestavni del urbane kulture
- Župančičeve nagrade kot uveljavljena in odmevna oblika promoviranja vrhunske ustvarjalnosti na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana
- bogata in mednarodno uveljavljena produkcija sodobnih umetniških praks, zlasti na gledališkem področju, področju sodobnega plesa in intermedijskih umetnosti

Slabosti

- preskromno zanimanje turističnih organizacij za sodelovanje s kulturnimi institucijami
- nezadostna mednarodna prepoznavnost Ljubljane kot kulturno privlačnega mesta

- v turistično ponudbo na področju kulture so premalo vključeni živi kulturni dogodki (festivali, predstave, razstave, koncerti ipd.)
- premalo časovno in programsko usklajena ponudba največjih kulturnih ustanov
- omejeni delovni čas tistih kulturnih ustanov, ki so za turiste najbolj zanimive (muzeji, gledališča ipd.)
- nezainteresiranost številnih organizatorjev kulturnih prireditev za tuje obiskovalce

Nevarnosti

- oženje kulturne prepoznavnosti Ljubljane zgolj na prestolnico s Plečnikovo dediščino
- turistična ponudba, ki je omejena predvsem na najbolj popularne oblike kulturnih dogodkov (npr. koncerti na osrednjih trgih) in ne vključuje zahtevnejših umetniških prireditev
- prepričanje, da se ne splača vlagati v kulturni turizem zaradi bližine svetovnih velesil na tem področju (Italija, Avstrija)

Priložnosti

- zaključek investicije v obnovo Ljubljanskega gradu in celostno oblikovana ponudba, s poudarkom na kakovostnih in raznolikih kulturnih vsebinah, namenjenih vsem strukturam obiskovalcev
- Ljubljanski grad vzpostaviti kot osrednjo točko ponudbe kulturnega turizma v Ljubljani, kar omogočajo tako njegova edinstvena lega in zgodovinski položaj kot prostorske ter druge kapacitete
- nadgradnja turistične kartice Ljubljane v smeri vključevanja večjega obsega kakovostne in raznolike kulturne ponudbe, razvijanje turistične znamke Ljubljana - mesto doživetij
- razvoj novih oblik urbane kulture, ki so še posebej privlačne za mlajše obiskovalce iz tujine (npr. v okviru Centra urbane kulture Kino Šiška, Metelkova)
- organizacija velikih mednarodnih dogodkov na področju sodobnih umetnosti, ki lahko pritegnejo večje število zahtevnejših gostov: teoretikov, kritikov, umetnikov ipd.; evropski bienale sodobne umetnosti *Manifesta 3*, ki je bil leta 2000 v Ljubljani, je na primer obiskalo 463 tujih novinarjev
- intenzivnejša povezava kulturnega turizma s sejemskega in kongresnega turizmom (Cankarjev dom ipd.)
- oblikovanje raznolike in celovite kulturne ponudbe na sklenjenih območjih Ljubljane v starem mestnem jedru
- spodbujati kakovostno javno rabe slovenščine (javni napisi, plakati ipd.)
- načrtno oživljanje javnih površin s postavljanjem javnih plastik
- dobre možnosti črpanja evropskih sredstev za področje turizma v skladu s Strategijo razvoja ljubljanske urbane regije

1. Cilj

Ljubljanski grad do leta 2010 postane osrednja točka ponudbe kulturnega turizma v Ljubljani in v širši regiji.

Ukrepi

1. Dokončanje investicije v Ljubljanski grad, smiselna ureditev prostora na Krekovem trgu.

2. Oblikovanje raznolike, kakovostne in celostne kulturne ponudbe na Ljubljanskem gradu, ki bo zanimiva za širok krog domačih in tujih obiskovalcev in bo prepoznavna v širši regiji.
3. Celostna in zaokroženo oblikovana ponudba Ljubljanskega gradu (vzpenjača-gostinstvo-turizem-kultura).
4. Opredelitev pogodbenih obveznosti z izvajalci javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki jih sofinancira Mestna občina Ljubljana, glede možnosti dejavnega vključevanja njihovih projektov v turistično kulturno ponudbo Ljubljane.

Pričakovani učinki

Bistven premik v obsegu in kakovosti kulturnega turizma v Ljubljani, promocija širokega spektra slovenske ustvarjalnosti na enem mestu, možnost novih programov številnih izvajalcev s področij kulture, izkoristek možnosti, ki jih ponujata Grad in grajski grič, večja prepoznavnost Ljubljane, povečan obisk Ljubljane.

Kazalci uspešnosti

- število obiskovalcev na Ljubljanskem gradu
- prihodek od vzpenjače (392.208,56 EUR v letu 2007)
- obseg in število izvajanih programov (124 v produkciji Festivala Ljubljana, 426 v koprodukciji v letu 2007)

2. Cilj

Vzpostaviti Ljubljano kot kulturno prepoznavno, ustvarjalno bogato in raznoliko evropsko prestolnico, ki je privlačna za domače in tuje obiskovalce.

Ukrepi

1. V okviru turistične promocije Ljubljane dati večji poudarek raznolikim kulturnim vsebinam na način, da se oblikuje celovit prikaz kulturne ponudbe v Ljubljani tako s strani javnih zavodov Mestne občine Ljubljana in nacionalnih javnih zavodov, kot s strani nevladnih organizacij in posameznikov, ki delujejo na področjih kulture.
2. Pozornost na skrbno rabo slovenskega jezika pri postavitvah javnih napisov (izložbe, mestni avtobusi, plakati ipd.) kot dela celostne kulturne podobe mesta.
3. Intenzivno vključevanje galerij in muzejev Mestne občine Ljubljana v turistično ponudbo Ljubljane, oblikovanje takšnih programov v galerijah in muzejih, ki bodo, zlasti v poletnih mesecih, zanimivi za turiste.
4. Likovna oprema javnega prostora: na javnih površinah, v parkih in novih naseljih postavljati javne plastike. Cilj je, da Ljubljana v naslednjem obdobju dobi vsaj eno javno plastiko na leto, izbrano na javnem natečaju.
5. Nadgradnja vsebinske zasnove publikacije *Kam?* v smeri ažurnega in privlačnega medija, ki celovito informira o kulturni ponudbi Ljubljane.
6. V sodelovanju z galerijami in muzeji vključevati kakovostna umetniška dela v ponudbo trgovin, ki jih vodi Zavod za turizem Ljubljana.

Pričakovani učinki

Boljša promocija Ljubljane kot prestolnice, večja prepoznavnost Ljubljane kot prestolnice kulture, bogatejša in bolj raznolika kulturna ponudba Ljubljane, večje zanimanje obiskovalcev, povečan obseg nočitev.

Kazalci uspešnosti

- število nočitev tujih turistov (707.301 nočitev v letu 2007)

- večje število tujih obiskovalcev kulturnih prireditev
- obseg kulturne ponudbe, namenjene turistom

3. Cilj

V razvoj in promocijo turistične ponudbe Ljubljane celovito in sistematično vključevati kakovostne in prepoznavne umetniške festivale.

Ukrepi

1. Oblikovanje blagovne znamke »Ljubljana – mesto umetnosti in kulture« in njena načrtna turistična promocija s posebnim poudarkom na promociji festivalov.
2. Prednostna podpora prepoznavnim in kakovostnim umetniškim festivalom, ki so časovno usklajeni z drugimi podobnimi kulturnimi dogodki in so vključeni v organizirano turistično ponudbo mesta.
3. Poenotena elektronska prodaja vstopnic za največje ljubljanske festivale.

Pričakovani učinki

Manjše časovno prekrivanje podobnih festivalskih dogodkov oziroma časovno bolj razpršena festivalska ponudba. Večje zanimanje domačih in tujih obiskovalcev za žive kulturne dogodke v Ljubljani. Lažji dostop do elektronskih informacij in vstopnic za festivalske dogodke.

Kazalci uspešnosti

- večje število tujih obiskovalcev festivalskih prireditev
- število festivalov, ki so vključeni v organizirano turistično ponudbo mesta
- kakovost mednarodnih gostovanj in njihov obseg

Informatizacija v kulturi

Prednosti

- dobra opremljenost ljubljanskih gospodinjstev z dostopom do interneta
- pozitivne izkušnje javnih zavodov s področja kulture glede vključenosti v sistem enotnega »tiketinga«
- zavedanje izvajalcev na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana, da je informatizacija nepogrešljiv del promocije

Slabosti

- visoki stroški, ki jih izvajalci s področja kulture namenjajo informatizaciji in promociji
- glede na velik obseg kulturne produkcije v Mestni občini Ljubljana uporabniki kulturnih dobrin nimajo na voljo enotnega vira za dostop do informacij o kulturi
- pri večjem številu izvajalcev s področja kulture je dostop do vstopnic za prireditve vezan na ure, ko delujejo blagajne, kar za potencialne obiskovalce prireditev ni optimalna ureditev

Nevarnosti

- nadaljnje razvijanje ločenih informacijskih sistemov posameznih izvajalcev
- povečevanje stroškov za informatizacijo in promocijo izvajalcev na področjih kulture
- nadaljnje razprševanje virov informacij o kulturnih prireditvah kot uporabnikom neprijazen način pridobivanja informacij in uslug

Priložnosti

- enoten vir informacij o kulturnih prireditvah v Ljubljani ponuja uporabnikom enostaven pregled nad celotno kulturo v Ljubljani
- z mestno kartico bo nakup vstopnic za vse kulturne prireditve v Mestni občini Ljubljana enostavno in učinkovito urejen za prebivalce Mestne občine Ljubljana in obiskovalce iz Slovenije in tujine
- pregledno in enotno spremljanje obiska kulturnih prireditev v Mestni občini Ljubljana
- zmanjšanje stroškov izvajalcev kulturnih prireditev v Mestni občini Ljubljana za informatizacijo in promocijo
- boljša dostopnost informacij o kulturnih prireditvah in nove možnosti njihove promocije so podlaga za povečevanje obiska

Cilj

Omogočiti prebivalcem in obiskovalcem Mestne občine Ljubljana prijazen dostop do enotnih in celovitih informacij o celotni kulturni produkciji v Ljubljani.

Ukrepi

1. Povezovanje informacijskih sistemov javnih zavodov s področij kulture v Mestni občini Ljubljana ter izvajalcev javnih kulturnih programov in projektov v povezavi s projektom »mestne kartice«.
2. Do leta 2010 vključiti v sistem enotnega »tiketinga« vse javne zavode s področja kulture, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, ter vse izvajalce javnih kulturnih programov.

Pričakovani učinki

Enostavna in celovita dostopnost informacij o kulturnih prireditvah v Mestni občini Ljubljana za vse prebivalce in obiskovalce, enostaven nakup vstopnic na enem mestu za vse prireditve, izhodišče za transparenten, poenoten in enostaven način spremljanja števila obiskovalcev prireditev, nove možnosti promocije kulture v Mestni občini Ljubljana, dostopnost informacij o kulturi v Mestni občini Ljubljana za turiste, zmanjšanje stroškov javnih zavodov za razvoj informacijskih sistemov in promocijo, povečan obisk kulturnih prireditev.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije projekta enotnega »tiketinga« kulturnih institucij v Mestni občini Ljubljana
- povečan obseg uporabe sistema s strani uporabnikov
- povečanje obiska kulturnih prireditev

IV. Prioritete kulturne politike Mestne občine Ljubljana na posameznih področjih kulture

Uprizoritvene umetnosti

Prednosti

- raznolikost in intenzivnost gledališke produkcije (v letu 2007 so javni zavodi Mestno gledališče ljubljansko, Slovensko mladinsko gledališče, Lutkovno gledališče Ljubljana in Gledališče za otroke in mladino-GOML izvedli skupaj 25 premier)
- veliko število ponovitev (v letu 2007 so javni zavodi Mestno gledališče ljubljansko, Slovensko mladinsko gledališče, Lutkovno gledališče Ljubljana in Gledališče za otroke in mladino-GOML izvedli skupaj 1439 ponovitev)
- veliko zanimanje občinstva za uprizoritvene umetnosti, veliko število prodanih vstopnic (v letu 2007 znaša delež prihodkov od prodanih vstopnic javnih zavodov Mestnega gledališča ljubljanskega, Slovenskega mladinskega gledališča, Lutkovnega gledališča Ljubljana in Gledališča za otroke in mladino-GOML povprečno 17,65 %)
- intenzivna sodelovanja na mednarodnih gostovanjih (Slovensko mladinsko gledališče)
- pozornost, namenjena vse prevečkrat pozabljeni najstniški publiki (Slovensko mladinsko gledališče)
- raznolikost sodobnega gledališkega in plesnega izraza v produkcijah nevladnih organizacij, v letu 2007 so izvajalci javnih kulturnih programov izvedli 83 premier in 924 ponovitev
- sprotna in obsežna predstavitev gledališke produkcije v medijih in strokovnih publikacijah
- solidna kritiška in teoretska refleksija, ki je nujna podpora neposredni produkciji
- naraščanje števila družbeno angažiranih projektov

Slabosti

- prenizko število premier v koprodukciji (v letu 2007 so javni zavodi izvedli 7 premier v koprodukciji, od tega Slovensko mladinsko gledališče 4 in Mestno gledališče ljubljansko 3; Gledališče za otroke in mladino-GOML in Lutkovno gledališče Ljubljana nista izvedla nobene koprodukcije)
- visoka povprečna starost igralskih ansamblov (Slovensko mladinsko gledališče 45,4 let, Lutkovno gledališče Ljubljana 44 let, Mestno gledališče ljubljansko 46 let, Gledališče za otroke in mladino-GOML 33,6 let) in neenakomerna zasedenost igralskega kadra
- zastarela in pomanjkljiva gledališka oprema (tonska, lučna, scenska itd.)
- problem denacionalizacije nepremičnin (Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko)
- premalo povezovanj z drugimi javnimi zavodi
- premalo povezovanj z izvajalci nevladnega sektorja in obratno
- v veliki meri predvidljive programske sheme in ne dovolj ambiciozni in drzni estetski izrazi
- premalo pridobljenih finančnih sredstev iz skladov EU na podlagi donatorstva
- premalo mednarodnih povezav, predvsem gostovanj tujih ustvarjalcev na ljubljanskih gledaliških odrih
- velika koncentracija produkcije v obdobju od oktobra do decembra

- slabi produkcijski pogoji nevladnih organizacij zlasti na področju sodobnega plesa, pomanjkanje kakovostnih vadbenih prostorov
- produkcijska razpršenost in nezadostno sodelovanje med izvajalci odrskih programov in projektov

Nevarnosti

- morebitna izguba lastništva prostorov, ki so v denacionalizacijskem postopku, bi v temelju ogrozila delovanje mreže gledališč v Ljubljani in povzročila bistveno okrnjeno dostopnost gledaliških predstav za obiskovalce Mestne občine Ljubljana. Zastarela oprema onemogoča uprizarjanje sodobnih gledaliških praks in konkuriranje na mednarodni gledališki sceni, kar lahko pripelje do zaostanka v razvoju ustvarjalnosti
- kvantiteta produkcije na področju uprizoritvenih umetnosti lahko zasenči kakovost
- preveliko zapiranje v ozko občinstvo in zmanjševanje števila obiskovalcev tistih gledaliških programov in projektov, ki se sofinancirajo iz proračunskih virov
- naraščanje števila produkcijsko, tehnično in umetniško manj zahtevnih projektov, še posebej na plesnem področju
- negotov izid dogovorov z državo glede financiranja gledališč Mestne občine Ljubljana na podlagi 46. člena Zakona o financiranju občin
- izgubljanje programske profiliranosti mednarodnih festivalov

Priložnosti

- sodelovanje z nevladnimi izvajalci kulturnih programov in projektov
- vzpostavljanje programskih in drugih oblik sodelovanja med javnimi zavodi na področju uprizoritvenih umetnosti, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana
- nova dvorana »Gledališče pod zvezdami« (leta 2008 se bodo končale investicije na ostrešju zgradbe Lutkovnega gledališča Ljubljana, ki bodo omogočile bogatitev in širitev dejavnosti gledališča)
- idejna zasnova za novo gledališko dvorano, ki bo ustrezala trendom sodobnega gledališča
- prednostna podpora uprizoritvam izvornih besedil domačih avtorjev
- spodbujanje gledališke umetnostne vzgoje (kjer najmlajši gledalci lahko postanejo tudi ustvarjalci)
- naraščanje števila mlajših režiserjev, ki prinašajo nove gledališke in plesne estetike
- razvoj novih programskih vsebin v povezavi z odpiranjem prostorov v Centru urbane kulture Kino Šiška in Centru za sodobni ples ter boljše možnosti za postprodukcijo
- bolj ambiciozne domače produkcije, večja internacionalizacija produkcije (mednarodne koprodukcije, angažiranje gostujočih umetnikov ipd.)
- izboljšanje produkcijske kakovosti s ciljno usmerjenimi programi
- večja programska profiliranost festivalov
- odpiranje novih javnih prostorov in površin (npr. za poulično gledališče)
- spodbujanje koprodukcijskega sodelovanja med javnimi zavodi in izvajalci javnih kulturnih programov, spodbujanje mednarodnih koprodukcij
- boljše črpanje sredstev za mednarodne koprodukcije iz evropskih virov

1. Cilj

Do leta 2011 povečati število premier v koprodukciji in gostovanj ter obenem ustvariti pogoje za ambicioznejše, obsežnejše in visoko kakovostne produkcije.

Ukrepi

1. S ciljno podporo večjim produkcijam, ob sodelovanju javnih zavodov Mestne občine Ljubljana, ki delujejo na področju uprizoritvenih umetnosti, ter z večjim vložkom v posodobitev tehnične opremljenosti gledališč znotraj letnih premier izvesti vsaj eno obsežno produkcijo.
2. Od leta 2010 naprej vsaki dve leti izvesti vsaj eno večjo koprodukcijo, v kateri sodelujeta vsaj dva javna zavoda s področja uprizoritvenih umetnosti, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana.

Pričakovani učinki

Večja kakovost predstav, več odzivov v medijih in strokovni javnosti, izrazitejša umestitev ljubljanskih gledališč v mednarodni prostor ter promocija mesta Ljubljane, povečan obseg postprodukcije bo spodbudil zanimanja Ljubljančanov za uprizoritvene umetnosti, sodelovanje javnih zavodov Mestne občine Ljubljana kot podlaga za kvalitativni razvoj področja, večja dostopnost kulturnih dobrin.

Kazalci uspešnosti

- večje število premier v koprodukciji (v letu 2007 so javni zavodi izvedli 7 premier v koprodukciji)
- večje število gostovanj (v letu 2007 so javni zavodi izvedli 252 gostovanj)
- večje število ponovitev (v letu 2007 so javni zavodi MOL izvedli 1439 ponovitev)
- delež prihodkov s strani prodanih vstopnic (v letu 2007 v javnih zavodih MOL 17,65 %)

2. Cilj

Investicija v sodobno gledališko dvorano, ki bo zapolnila prostorski manko gledališke infrastrukture v Ljubljani.

Ukrep

Do leta 2011 izdelati projekt za investicijo v sodobno gledališko dvorano z vso pripadajočo infrastrukturo.

Pričakovani učinki

Zagotovitev boljših pogojev za razvoj uprizoritvenih umetnosti v Mestni občini Ljubljana, dvig kakovosti produkcij, možnosti ambicioznejših in sodobnih uprizoritev, povečan obisk gledališč, povečano število koprodukcij.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije projekta

3. Cilj

Zagotoviti boljše prostorske in tehnične pogoje izvajalcem javnih kulturnih programov in kulturnih projektov s področja uprizoritvenih umetnosti, ki delujejo kot nevladne organizacije s področja kulture.

Ukrepi

1. V letu 2008 dokončati prenovo Centra urbane kulture Kino Šiška in zagotoviti ustrezno tehnično opremo za kakovostno produkcijo tistega dela uprizoritvenih umetnosti, ki nastajajo v okviru nevladnih organizacij.
2. Zagotoviti nove vadbene prostore.

Pričakovani učinki

Kontinuirana produkcija in postprodukcija v okviru Centra urbane kulture Kino Šiška, novi vadbeni prostori, boljša dostopnost produkcije, boljše možnosti za postprodukcijo, pridobivanje novega občinstva, pridobivanje mlajših generacij občinstva, možnost izvajanja zahtevnejših produkcij, možnost dolgoročneje načrtovanih in obsežnejših mednarodnih koprodukcij. Z zagotovitvijo vadbenih prostorov omogočiti najbolj kakovostnim izvajalcem boljše pogoje za njihovo delo in s tem zagotoviti podlago za njihov nadaljnji kvalitativni razvoj.

Kazalci uspešnosti

- število produkcij in koprodukcij v Centru urbane kulture Kinu Šiška
- število mednarodnih koprodukcij in gostovanj
- število vadbenih prostorov, pridobljenih v obdobju 2008–2011
- število obiskovalcev
- število ponovitev

4. Cilj

Zagotoviti boljše prostorske in tehnične pogoje izvajalcem s področja sodobnega plesa in zagotoviti pogoje za trajnejše delovanje izvajalcev na tem področju.

Ukrep

1. Do leta 2011 izdelati projekt za investicijo v Center za sodobni ples na Metelkovi.
2. Do leta 2011 zagotoviti vsaj dva nova studia za plesno vadbo.

Pričakovani učinki

Zagotovitev boljših pogojev za delovanje področja sodobnega plesa je glede na tradicionalno enega najmočnejših in v svetu priznanih umetniških izrazov, ki zaznamujejo ljubljansko kulturo, nujno potreben ukrep, ki bo omogočal nadaljnji kvalitativni razvoj področja. Kontinuirana produkcija in postprodukcija na področju sodobnega plesa, povečano zanimanje za sodobni ples, boljše možnosti za mednarodne produkcije, možnosti za izobraževanje kadrov in s tem za kvalitativni napredek področja, možnosti za večjo prepoznavnost Ljubljane kot mesta, ki ima močno tradicijo ustvarjanja na področju sodobnega plesa, nove možnosti obsežnejših predstavitev področja javnosti.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije projekta
- pridobljeni novi prostori za vadbo

Likovne umetnosti

Prednosti

- v letu 2007 so javni zavodi Mestne občine Ljubljana izvedli 89 razstav, izvajalci javnih kulturnih programov pa 83
- dobro razvejana mreža mednarodnega sodelovanja in sodelovanja z drugimi institucijami v Sloveniji, pojav novih razstavišč v prestolnici
- atraktivna lokacija matičnih razstavišč javnih zavodov na Mestnem trgu 5 in Tivolskem gradu

- fleksibilnost pri medsebojnem sodelovanju tistih nevladnih organizacij, ki delujejo na sorodnih področjih likovnih umetnosti
- celovita in pregledna evidenca vseh umetnin, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana

Slabosti

- manko večjega razstavnega prostora v prestolnici, ki bi omogočal izvedbo obsežnejših in zahtevnejših predstavitev
- nezadostna promocija razstavnih dogodkov v medijih ali preko drugih institucij
- sorazmerno kratek čas trajanja večine razstav, tudi če gre za izjemne projekte (Mestna galerija Ljubljana)
- manko stalne in reprezentativne predstavitve slovenske likovne ustvarjalnosti
- pomanjkanje javnih vodstev, pedagoških in andragoških dejavnosti in preskromen kader za izvajanje tovrstnih dejavnosti, posledično slabši obisk galerij
- relativno majhna lastna produkcija odmevnejših projektov, ki bi bili zanimivi tudi za predstavitve drugod v Sloveniji in v tujini
- nedefinirana zbiralna politika
- slabo urejena infrastruktura večine razstavišč in njihova pomanjkljiva opremljenost, zlasti za zahtevnejše projekte
- neprimerni in številčno nezadostni prostori za ateljeje na območju Mestne občine Ljubljana
- pomanjkanje profesionalnega producentskega kadra v nevladnih organizacijah na področjih kulture
- pomanjkanje relevantnih kritik zlasti sodobnih praks likovnih umetnosti in slaba zastopanost področja v medijih

Nevarnosti

- premalo strokovno poglobljeno obravnavanje posameznih razstav zaradi relativno malega števila strokovnih delavcev
- veliko število razstavnih projektov brez spremljevalnega programa, namenjenega obveščanju javnosti
- izguba programske usmerjenosti posameznih razstavišč
- izgubljanje profila javnega zavoda, ki je nastal na tradiciji mednarodnih bienalov ali na tradiciji moderne umetnosti
- zaprtost posameznih galerijskih prostorov za ozke interese posameznih društev ali zavodov
- zadovoljstvo z doseženim in posledično tudi premajhna ambicioznost v smislu ustvarjalne raznolikosti in izvajanja obsežnejših projektov

Priložnosti

- močnejše organizacijsko povezovanje galerijske dejavnosti v Mestni občini Ljubljana
- dejavnejše vključevanje galerijske dejavnosti v Mestni občini Ljubljana v turistično ponudbo Ljubljane v delu, ki se nanaša na kulturni turizem
- ureditev in študijske predstavitve lastnih zbirk, premišljeno načrtovana zbiralna politika
- dejavnejše pridobivanje sponzorskih sredstev in sredstev evropskih skladov; močnejša navezava na kreativne industrije
- okrepitev pedagoške in andragoške dejavnosti v javnih zavodih v popoldanskih urah in ob sobotah

- ponuditi galerijo kot socializacijski prostor ter vključiti ogled razstav v prostočasne dejavnosti posameznika in s tem povišati obisk razstav in promovirati likovne umetnosti
- sistematično in načrtno sodelovanje s šolami in vrtci – vložek v pedagoško delo se obrestuje pri vzgoji bodočega občinstva
- vzpostavitev tako imenovanih umetniških četrti v mestu, ki bi postale gibalno kulturnega in umetniškega dogajanja
- jasna profilacija posameznih razstavišč s poudarkom na raznolikosti ponudbe
- intenzivnejše programsko sodelovanje in povezovanje med javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami in posamezniki s področja likovnih umetnosti
- sodelovanje z zasebnimi galerijami in galeristi
- prednostni usmeritvi investicije v nov večji razstaveni prostor v Ljubljani in v umetniške ateljeje v *Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011*

1. Cilj

Postavitev stalne zbirke moderne umetnosti (konec 19. stoletja in 20. stoletje).

Ukrep

1. Zagotovitev predstavitvenih prostorov za stalno zbirko v okviru obstoječe infrastrukture razstavišč. Stalno postavitev moderne umetnosti se pripravi iz depojskih zbirk Mestne galerije Ljubljana, Mednarodnega grafičnega likovnega centra Ljubljana, Mestne občine Ljubljana in Mestnega muzeja Ljubljana, na podlagi dogovorov z nacionalnimi javnimi zavodi in zasebnimi zbiratelji ter novih odkupov.
2. Vzpostaviti ažuren pregled nad stanjem muzejskih in galerijskih zbirk v javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana.

Pričakovani učinki

Celovita predstavitev slovenske moderne umetnosti v Ljubljani. Predstavitev bogatih likovnih zbirk ljubljanskih javnih zavodov širši strokovni in tudi laični javnosti, obiskovalcem in turistom, ob upoštevanju poslanstva in programa inštitucij, ki delujejo na tem področju, zlasti Moderne galerije, ter v sodelovanju z njimi. Ljubljana kot prestolnica slovenske kulture ne premore stalne postavitev, ki bi obiskovalcem predstavila eno najbolj kakovostnih obdobij slovenske likovne ustvarjalnosti.

Kazalci uspešnosti

- vzpostavitev in javna dostopnost zbirke
- ocena reprezentativnosti zbirke
- število obiskovalcev
- celovitost in ažurnost pregleda zbirk

2. Cilj

Zagotovitev prostorskih možnosti za obsežnejše razstavne projekte na področju likovnih umetnosti.

Ukrepi

1. V razstavišču Jakopičeva galerija urediti vso dodatno potrebno tehnično opremo za kakovostno predstavitev projektov predvsem sodobnih praks likovnih umetnosti.
2. Dokončanje Centra sodobnih umetnosti Rog in s tem zagotovitev primerne razstavne prostora za večje razstavne projekte: grafični bienale, bienale industrijskega oblikovanja ipd.

Pričakovani učinki

Zapolnitev prenovljenega prostora Jakopičeve galerije s kakovostnim in raznolikim programom, oživitev mestnega predela Ferantovega vrta. Pridobitev Centra sodobnih umetnosti Rog in s tem povečana možnost prirejanja reprezentativnih razstav ter mednarodnih gostovanj. Širši pričakovani učinki se nanašajo na večjo vpetost galerijske dejavnosti v razvoj Ljubljane, večje zanimanje Ljubljančanov in obiskovalcev Ljubljane za ogled razstav. Posamezna razstavišča se bodo vsebinsko profilirala in zagotovila večjo raznolikost razstavne ponudbe v Ljubljani. Tako posodobljena dejavnost bo omogočila boljšo mednarodno prepoznavnost prestolnice na področju likovnih umetnosti. Povečanje dostopnosti ogleda razstav in povečanje védenja o sodobnih likovnih umetnostih bosta bistveno prispevala k bolj urbani podobi prestolnice.

Kazalci uspešnosti

- realizacija večjih razstavnih projektov
- večje število obiskovalcev
- število mednarodnih gostovanj in mednarodnih koprodukcij

3. Cilj

Ponuditi galerijo kot socializacijski prostor in vključiti ogled razstav v prostočasne dejavnosti posameznika.

Ukrep

Povečanje andragoških in pedagoških programov, odprtje umetniške kavarne v Tivolskem gradu, obstoječo kavarno-galerijo na Mestnem trgu 5 pa napolniti z živimi kulturnimi vsebinami.

Pričakovani učinki

Povečanje razumevanja sodobnih praks likovnih umetnosti, ogledov razstav kot načina kakovostnega preživljanja prostega časa, povečanje vseh vidikov dostopnosti galerijske dejavnosti za vse starostne skupine Ljubljančanov. S predlaganimi ukrepi bomo oživili Tivolski grad in os med Ljubljanskim gradom in parkom Tivoli, prav tako pa bo s preureditvijo programa Mestne galerije na Mestnem trgu 5 središče mesta pridobilo nove vsebine.

Kazalci uspešnosti

- število obiskovalcev razstav
- število pedagoških in andragoških programov v galerijah
- število obiskovalcev pedagoških in andragoških programov v galerijah
- število odzivov glede moderne in sodobne umetnosti v strokovni javnosti in v medijih

4. Cilj

Zagotovitev razstavnih prostorov za večje projekte nevladnih organizacij in posameznikov ter boljše opremljenosti obstoječih razstavnih prostorov.

Ukrepi

1. Spodbujati dolgoročnejše programsko sodelovanje nevladnih organizacij in posameznikov z javnimi zavodi.
2. Odprtje Centra sodobnih umetnosti Rog.

3. Eno od obstoječih razstavišč nameniti stalnim predstavitvam programov nevladnih organizacij in posameznikov, ki delujejo na področju.
4. Odprtost Galerije Kresija kakovostnim razstavnim projektom nevladnih organizacij in posameznikov.
5. Sodelovanje z zasebnimi galerijami preko razpisov Mestne občine Ljubljana v smeri krepitve produkcijske vloge in odpiranja zasebnih galerij predstavitvi kakovostne likovne produkcije.
6. Izvajanje koordinirane galerijske politike v Mestni občini Ljubljana kot temelj za vzpostavitev in urejanje trga umetnin.

Pričakovani učinki

Povečanje produkcije kakovostnih projektov, ki bi bili zanimivi tudi za predstavitve v tujini, večje število gostovanj mednarodnih projektov, poglobljanje programskega in tehničnega sodelovanja z javnimi zavodi, razširitev programa dela nevladnih organizacij, dvig produkcijskega nivoja nevladnih kulturnih organizacij na področju likovnih umetnosti. Profilacija posameznih razstavišč. Krepitev produkcijske vloge zasebnih galerij.

Kazalci uspešnosti

- število razstav nevladnih organizacij s področja kulture in posameznikov (v letu 2007 83 razstav izvajalcev javnih kulturnih programov)
- število zahtevnejših mednarodnih projektov
- število obiskovalcev
- prepoznavnost Ljubljane kot mesta umetnosti in kulture
- večja odmevnost razstav v strokovni javnosti in medijih
- število novo zaposlenih v nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo s sodobnimi likovnimi umetnostmi na območju Mestne občine Ljubljana
- stopnja sodelovanja med Mestno občino Ljubljana, izvajalci s področja likovnih umetnosti in zasebnimi galerijami

5. Cilj

Do leta 2011 povečati število umetniških ateljejev in zagotoviti pogoje za delovanje vrhunskih in perspektivnih ustvarjalcev s področja likovnih umetnosti.

Ukrepi

1. Koncentracija ateljejev v posameznih mestnih četrtih in s tem vzpostavljanje tako imenovanih umetniških četrti, ki niso zgolj delovni prostor umetnikov, temveč odprti javni prostori s prepoznavnimi promocijskimi, pedagoškimi in turističnimi programi.
2. Zagotovitev ateljejev, bivalnih ateljejev in oblikovanje rezidenčnih centrov za umetnike v okviru Centra sodobnih umetnosti Rog in Švicerije.
3. Sistemska ureditev znižanega plačevanja najemnin za ateljeje in poslovne prostore, namenjene kulturi v okviru mestne uprave, oddajanje bivalnih ateljejev skladno s stanovanjskim zakonom.
4. S prednostnimi razpisnimi kriteriji spodbujati izplačevanje razstavnin umetnikom.

Pričakovani učinki

Ureditev prostorov za umetniško produkcijo, ustrezni delovni pogoji za umetnike, odpiranje ateljejev javnosti, izobraževanje in približevanje sodobnih likovnih umetnosti mladim. V okviru stanovanjskega zakona zagotavljati bivalne ateljeje za umetnike, delovne ateljeje pa v okviru zakonodaje s področja kulture.

Kazalci uspešnosti

- povečanje kakovosti produkcije likovnih projektov
- zanimanje javnosti, predvsem mladih za likovne umetnosti
- povečanje medijskega spremljanja dogodkov s področja likovnih umetnosti
- izboljšanje socialnega položaja likovnih umetnikov
- povečanje števila mednarodnih projektov

Glasbene umetnosti

Prednosti

- veliko število izvajalcev s področja glasbe v Mestni občini Ljubljana in veliko zanimanje občinstva za glasbene prireditve
- tradicionalno dobra razvejanost in obisk glasbenih šol v Ljubljani
- prepoznavnost Ljubljanskega poletnega festivala (194 dogodkov, 347 dogodkov izvedenih v koprodukciji, 3.000 nastopajočih in 83.000 obiskovalcev v letu 2007, 61 % prihodkov je Festival Ljubljana v tem letu pridobil iz lastnih virov)
- izvajalci javnih kulturnih programov so v Ljubljani leta 2007 izvedli 377 prireditev s področja glasbe, izvajalci kulturnih projektov pa 35
- kakovostna in raznolika ponudba glasbenih izrazov
- oddajanje vadbenih prostorov tudi v zakloniščih (6 v letu 2008)
- izkoriščenost prireditvenih prostorov je velika
- raznolikost glasbene ponudbe
- zaradi velike medsebojne konkurence se dviguje kakovost prireditev
- naraščanje števila mladih izobraženih glasbenikov, ki v naš prostor vnašajo nove glasbene prakse in sloge

Slabosti

- razdrobljenost društev, zasebnih zavodov in posameznih izvajalcev, ki delujejo na področju glasbenih umetnosti
- slabi prostorski pogoji za delovanje in prezentiranje nekaterih zvrsti glasbe, predvsem jazza
- manko strokovne glasbene revije ali časopisa s področja glasbe
- pomanjkanje ustrezno opremljenih prostorov za koncertno ponudbo (od 500 do 1000 sedežev)
- pomanjkanje vadbenih prostorov za komorne zasedbe in posameznike

Nevarnosti

- povečevanje stroškov organizacije projektov, kjer najemi prireditvenih prostorov predstavljajo vedno večji delež celotnega proračuna prireditve
- prireditve se odvijajo v neprimernih in neakustičnih prostorih, kar zelo zmanjšuje njihovo kakovostno raven
- stihijsko organizirana ponudba, nekoordinirani dogodki, prekrivanje glasbeno sorodnih prireditev v istem času in, nasprotno, mrtve sezone brez prireditev

Priložnosti

- odpiranje novih javnih prostorov in javnih površin (npr. koncerti na prostem)

- razvoj novih programskih vsebin sodobne glasbe v povezavi z odpiranjem prostorov v Centru urbane kulture Kino Šiška in sodobne dvorane v Srednji glasbeni in baletni šoli
- izboljšati izvedbeno in vsebinsko sodelovanje med javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami, zlasti izvajalci javnih kulturnih programov, in s tem doseči dvig kakovosti
- sodelovanje med različnimi organizatorji in ustvarjalci
- zaradi konkurence narašča kvalitativna raven glasbenih dogodkov
- uspešnejše črpanje sredstev iz evropskih virov
- sprotna in obsežna predstavitev v javnih medijih in strokovnih publikacijah
- portal glasbe (npr. Slovenski glasbeno informacijski center-SIGIC) lahko postane informacijski servis za celotno področje glasbenih umetnosti

1. Cilj

V letu 2008 zagotoviti prostorske in tehnične možnosti za delovanje in prezentacijo širokega nabora izvajalcev s področja glasbe, ki se umeščajo v polje sodobnih in urbanih glasbenih izrazov.

Ukrepi

1. V letu 2008 bo Ljubljana z obnovo Centra urbane kulture Kino Šiška pridobila srednje velik prireditveni center (450 sedežev, 1100 stojišč), ki bo sodobno zasnovan in tehnično opremljen.
2. Prednostna podpora izvajalcem, ki predvidevajo izvajanje ambicioznejših in zahtevnejših programov in projektov s področja glasbenih umetnosti, ki načrtujejo programske povezave z javnimi zavodi in z izvajalci javnih kulturnih programov ali mednarodne koprodukcije.

Pričakovani učinki

Kontinuiran, raznolik in kakovosten glasbeni program v okviru Centra urbane kulture Kino Šiška, večje sodelovanje med izvajalci javnih kulturnih programov in javnimi zavodi in boljša izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, povečanje obiska; izvedba večjih in ambicioznejših programov in projektov, povečan obseg mednarodnega sodelovanja, povečan obseg obiskovalcev iz tujine in boljša mednarodna prepoznavnost Ljubljane.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije investicije
- zasedenost dvoran
- število sodelovanj nevladnih organizacij pri izvedbi programa Centra urbanih kultur Kino Šiška
- število obiskovalcev

2. Cilj

Do leta 2010 v starem mestnem jedru Ljubljane zagotoviti prostorske in tehnične možnosti za delovanje kakovostnega jazz kluba, ki bo obogatil kulturno ponudbo mesta.

Ukrep

V okviru obstoječe javne infrastrukture na področju kulture v starem mestnem jedru opredeliti namembnost prostora za delovanje jazz kluba, ki je nepogrešljiv del kulturne ponudbe vsakega urbanega središča.

Pričakovani učinki

Oživitev starega mestnega jedra s kakovostno in kontinuirano ponudbo jazz glasbe, povečanje obiska starega mestnega jedra, bogatitev ponudbe Ljubljane kot mesta kulturnega turizma, zagotovitev pogojev za izvedbo ambicioznejših projektov s področja, povečanje zanimanja za jazz glasbo.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije cilja
- število obiskovalcev
- število gostovanj tujih glasbenikov
- odmevnost v medijih

3. Cilj

Dvigniti raven glasbene pismenosti, povečati dostopnost raznolike glasbene produkcije in spodbuditi zlasti mlajšo generacijo k ustvarjalnosti na vseh področjih glasbe.

Ukrepi

1. S prednostnimi razpisnimi kriteriji povečati število programov in projektov, ki vključujejo inovativne pristope k promociji glasbene ustvarjalnosti in dvigu glasbene pismenosti.
2. V razpisnih pogojih za oddajo gostinskih prostorov, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, od leta 2009 naprej uvesti pogoj, da najemnik zagotovi ustrezen delež žive glasbene ponudbe.
3. Spodbujati promocijo glasbene produkcije, ki nastaja v glasbenih šolah.
4. Spodbujati navzočnost kakovostne in raznolike glasbene ponudbe na javnih površinah v mestnem jedru.
5. Prednostna podpora programom žanrsko profiliranih glasbenih klubov v mestnem središču, ki so javno dostopni.

Pričakovani učinki

Večje število mladih, ki se aktivno ukvarjajo z glasbeno ustvarjalnostjo, večja raznolikost glasbenih izrazov in zvrsti, večja prisotnost glasbene ustvarjalnosti na javnih prostorih, večja dostopnost glasbe, angažiranje uveljavljenih glasbenikov v programe kulturne vzgoje, obogatitev mestne kulturne ponudbe in izrazit utrip Ljubljane kot žive prestolnice.

Kazalci uspešnosti

- število programov in projektov s področja glasbene vzgoje
- število udeleženi v programih in projektih

Intermedijske umetnosti

Prednosti

- vpetost produkcije v mednarodni prostor, dobra mednarodna prepoznavnost posameznih ustvarjalcev in producentov (v letu 2007 so med drugim izvajalci s podporo Mestne občine Ljubljana izpeljali 46 mednarodnih gostovanj in gostili 20 tujih produkcij)
- relevantna teoretska refleksija fenomena novih medijev znotraj ljubljanske akademske sfere
- sprotne in obsežne predstavitev v javnih medijih in strokovnih publikacijah

- vse večja dostopnost interneta omogoča boljše možnosti za nagovarjanje občinstva

Slabosti

- število izvajalcev v zadnjem obdobju le počasi narašča, še posebej v primerjavi z drugimi področji sodobne umetnosti
- koncentracija javne predstavitve projektov in programov v obdobju od oktobra do decembra
- nezadostna tehnična opremljenost, ki se kaže tudi v »*low technology*« projektih (npr. na področju robotike ter večpredstavnih projektih)
- nezadostna interdisciplinarna povezanost z drugimi umetniškimi področji (gledališče, sodobni ples) in z javnimi zavodi
- glede na stopnjo razvitosti področja slabi produkcijski pogoji, saj so galerija Kapelica, multimedijski center Kiberpipa in KUD France Prešeren Trnovo, v okviru katerega deluje zavod Ljudmila, edini specializirani prostori za dostop do interneta in za predstavitve intermedijskih projektov občinstvu

Nevarnosti

- nerazumevanje umetniške narave intermedijskih projektov in potiskanje le-teh v znanstveno-raziskovalno sfero
- zapiranje na računalniški tehnologiji slonečih projektov v galerijske prostore oziroma ozke akademske kroge
- zadovoljstvo z doseženim in posledično tudi premajhna ambicioznost v smislu ustvarjalne raznolikosti
- nezadostno povezovanje med javnim in nevladnim sektorjem bi lahko področje v prihodnje pahnilo v smer hermetično preveč zaprtega področja

Priložnosti

- naraščanje pomena intermedijskih umetnosti v povezavi z razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije
- navezava umetniške produkcije na delovanje Tehnološkega parka Ljubljana in na znanstvene inštitucije
- nagovarjanje občinstva prek spletnih medijev
- s povezovanjem tradicionalnih in sodobnih umetniških praks lahko intermedijske umetnosti precej prispevajo k popularizacije kulture
- hitra rast digitalnih vsebin na vseh področjih kulture
- povezovanje umetnosti in znanosti ter posledično izboljšanje medresorskega sodelovanja med umetniškimi izvajalci in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami
- umetniška spodbuda k tehnološkemu razvoju tudi na drugih področjih
- boljše programsko povezovanje z mestnimi kulturnimi zavodi, zlasti z Mestno galerijo Ljubljana, Mednarodnim grafičnim likovnim centrom in Mestnim muzejem Ljubljana na eni strani, ter organska vključenost intermedijskih praks v novonastajajočih javnih zavodih in institucijah (Center za urbano kulturo Kino Šiška, Kinodvor, Rog, Metelkova)
- sistematično in dolgoročno mednarodno povezovanje in krepitev vloge nevladnih organizacij, ki delujejo na področju
- spodbujanje povezovanja umetniških praks s tehnološkimi platformami in tehnološko orientiranim gospodarstvom

1. Cilj

V obdobju od 2008 do 2011 povečati število ustreznih opremljenih prostorov, ki bodo omogočali neposredni dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije in bodo hkrati sodobni produkcijski centri za pripravo, izvedbo in promocijo intermedijskih projektov.

Ukrepa

1. Prvo središče za intermedijske umetnosti se bo v delu, v katerem se intermedijske vsebine tesneje navezujejo na področja uprizoritvenih in glasbenih umetnosti, oblikovalo v okviru Centra za urbano kulturo Kina Šiška.
2. Drugo središče za intermedijske umetnosti se bo v delu, v katerem se intermedijske vsebine tesneje navezujejo na področje filmskih umetnosti, oblikovalo v okviru nove zasnove mestnega kina Kinodvor.

Pričakovani učinki

Večje število programov in projektov, ki slonijo na uporabi digitalne tehnologije ter ambicioznejša domača produkcija; širše seznanjanje ciljnih skupin občinstva z intermedijsko kulturo in računalniško opismenjevanje; prezentacija različno velikih in ambicioznih intermedijskih projektov ciljnim skupinam, ki so različno medijsko in informacijsko izobražene. Spodbujanje javnih zavodov k boljšemu sodelovanju z nevladnimi organizacijami in posamezniki, ki delujejo na področju intermedijskih umetnosti pomeni večjo dinamiko in odprtost programov, s tem pa tudi pridobivanje in nagovarjanje novega občinstva.

Kazalci uspešnosti

- število ustvarjalcev, zlati mladih, vključenih v pripravo in izvedbo projektov
- dosežena stopnja dostopnosti projektov javnosti in odmevnost v medijih
- število programov in projektov, ki so nastali v koprodukciji nevladnih organizacij in javnih zavodov

2. Cilj

Oblikovati in do leta 2011 izvesti ciljno podporo organizaciji mednarodnega festivala intermedijskih umetnosti v Ljubljani, ki bo prispeval k večji mednarodni prepoznavnosti Ljubljane kot kozmopolitskega mesta, ki je odprto za nove tehnologije in njihovo rabe v sodobnih in raznolikih umetniških praksah.

Ukrep

S prednostnimi razpisnimi kriteriji spodbujati nadgradnjo in povezovanje obstoječih manjših festivalov na področju intermedijskih umetnosti (npr. *Break*, *HAIP* in *1.3. festivala videa in novih medijev*) v smeri programske ambicioznejšega, mednarodno odmevnega dogodka, ki bo na letni ravni predstavil vrhunce domače in svetovne produkcije na področju intermedijskih umetnosti.

Pričakovani učinki

Večje zanimanje obiskovalcev in medijev za intermedijske umetnosti ter večji obisk tujih umetnikov in gostov, zlasti strokovnjakov za nove medije. Povečevanje prepoznavnosti domačih ustvarjalcev na tem področju, povečanje prisotnosti in vpliva intermedijske kulture v razmerju do tradicionalnih in uveljavljenih umetniških zvrsti in izobraževalni učinek na najširše občinstvo. Tako bi se Ljubljana vpisala na zemljevid mest, kjer podobne iniciative predstavljajo železni repertoar urbane mestne ponudbe (*Transmediale*, Berlin; *Ars Electronica*, Linz; *Dutch Electronic Festival*, Rotterdam; *Sonar*, Madrid), povečala bi se prepoznavnost Ljubljane kot evropske kulturne prestolnice.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije cilja
- število obiskovalcev
- število tujih gostov
- število ustvarjalcev iz tujine, ki sodelujejo na festivalu

3. Cilj

Dolgoročni cilj na področju intermedijskih umetnosti je vzpostaviti osrednji virtualni center za kulturo, ki bo omogočal uporabnikom, da na enem mestu pridobijo celovite informacije o kulturni dejavnosti in kulturni ponudbi v Ljubljani, obenem pa zagotavljal infrastrukturne pogoje za dejavnosti in predstavitve programov in projektov, ki nastajajo na področju intermedijskih umetnosti.

Ukrep

Do leta 2011 izdelati projektno dokumentacijo za investicijo v Center intermedijskih umetnosti na Metelkovi, ki bi vključeval specializirane produkcijske in prireditvene prostore za intermedijske prakse.

Pričakovani učinki

Bogatejša, celovita in bolj raznolika ponudba sodobne umetniške produkcije, boljša dosegljivost informacij s področja kulture, boljša komunikacija med javnimi in zasebnimi izvajalci kulturnih programov in projektov, boljša promocija kulturnih projektov in boljša dostopnost kulturnih dobrin za prebivalce in obiskovalce Mestne občine Ljubljana, večja prepoznavnost Ljubljane v mednarodnem merilu, širitev kulturne ponudbe Ljubljane v sklopu kulturnega turizma.

Kazalci uspešnosti

- stopnja realizacije investicije
- povečan obseg zlasti zahtevnejših produkcij
- večje število mednarodnih koprodukcij
- večje število obiskovalcev

Knjiga, knjižnica in bralna kultura

Prednosti

- dobro razvita in sodobna knjižnična mreža v Ljubljani, v obdobju od 2006 do 2008 dve pomembni in veliki prostorski pridobitvi za knjižnično mrežo v Ljubljani (Knjižnica Otona Župančiča in Knjižnica Šiška)
- visoka izposoja knjig in velik obisk v knjižnicah Mestne občine Ljubljana, razgibana biblio-pedagoška dejavnost knjižnic in številne izobraževalne, prireditvene in druge dejavnosti knjižnic
- 2.107.231 obiskovalcev v knjižnicah v letu 2007
- 121.656 članov knjižnice v letu 2007
- obsežna knjižnična zbirka (1.515.173 enot v letu 2007)
- razvita mreža knjigarn v Mestni občini Ljubljana (v letu 2008 deluje 28 knjigarn)
- bogata in raznolika založniška dejavnost, preko 4500 izdanih knjig v Slovenji na leto
- podpora izdajanju monografij o Ljubljani v okviru razpisa Mestne občine Ljubljana za podporo raziskovalni dejavnosti

- velika koncentracija založniške dejavnosti v Ljubljani
- živahno in raznoliko literarno dogajanje v Ljubljani

Slabosti

- relativna majhnost slovenskega knjižnega trga narekuje nižje naklade knjig (povprečno 1500 izvodov na naslov), nizko prodajo knjig (2-3 na prebivalca letno) in posledično višje cene knjig
- manko kakovostnega intelektualnega časopisa, ki bi bil osredotočen na področje kulture, medijev in intelektualnega življenja in bi omogočal dostopnost do celovitih informacij o produkciji v kulturi, kot tudi odpiral prostor za poglobljeno kritično refleksijo kulture in družbe
- nihanja v kakovosti knjižne produkcije, zlasti za otroke in mladino, slabo razvita literarna kritika
- glede na obsežnost knjižne produkcije manko osrednjega vira informacij o njej, posledično slabši pregled nad produkcijo
- slabe knjižnične kapacitete v vzhodnem delu Ljubljane
- slabi rezultati bralne pismenosti slovenskih otrok po mednarodni raziskavi Pisa 2006
- preskromen obseg fonda knjig, ki so otrokom in mladini dosegljive v vrtcih in šolah

Nevarnosti

- zmanjšanje deleža leposlovnih del znotraj vseh izdanih knjig (25 % v letu 2006)
- upadanje števila zahtevnejših in kakovostnih knjižnih izdaj
- upadanje bralne kulture zaradi slabše dostopnosti knjig
- nadaljnje krčenje prostora, namenjenega poročanju o kulturi in kritiki v osrednjih slovenskih dnevnikih, ne daje podlage za njen razvoj
- pri otroški literaturi poudarjanje igralnih in ne knjižnih dejavnosti v zvezi s knjigo, poudarjanje vizualnega nad verbalnim sporočilom
- upadanje števila knjigarn, nižanje prodaje knjig na prebivalca in posledično višanje cen knjig in njihova slabša dostopnost
- zaradi sodobnega načina življenja in razvoja nosilcev medijev vse manj časa za branje

Priložnosti

- z nadaljnjim razvijanjem knjižnične mreže v Mestni občini Ljubljana zagotoviti boljšo dostopnost knjižničnega gradiva
- z izdajanjem intelektualnega časopisa promovirati kulturo v Mestni občini Ljubljana, spodbuditi razvoj kritične refleksije, vrednotenje kulturne produkcije in povečati zanimanje za kulturo
- s ciljnim projekti spodbujati k branju različne starostne skupine, vključevati sodobne metode in oblike dela s knjižnim gradivom
- umestiti knjigarne, ki zagotavljajo raznoliko knjižno in revijalno ponudbo ter izvajajo projekte promocije branja in knjige, v staro mestno jedro in s tem oživljati njegovo kulturno podobo
- s sistematičnim spodbujanjem družinskega branja motivirati starše in otroke za branje
- vzpostaviti nove oblike sodelovanja med knjižnicami in šolami
- zagotoviti bolj kakovostno in obsežnejšo ponudbo knjig v vrtcih in šolah v Mestni občini Ljubljana
- s posebno pozornostjo do otrok in mladine spodbujati zavest o pomenu branja
- pri vseh starostnih skupinah spodbujati zavest o knjigi kot vseživljenjski vrednoti

1. Cilj

Razvijati zavest o pomenu branja za razvoj vsakega posameznika in dvigovati raven bralne kulture prebivalcev Mestne občine Ljubljana.

Ukrepi

1. S projektom »Ljubljana bere« pri različnih starostnih skupinah večati motiviranje za branje in promovirati vrhunska dela slovenskih avtorjev. V letu 2008 smo na javnem razpisu izbrali dve izvorni slovenski slikanici, od katerih je ena glede na vsebinsko zasnovu namenjena starostni skupini triletnikov, druga pa prvošolcem.
2. Do leta 2011 razširiti projekt »Ljubljana bere« na vsaj še dve starostni skupini (peti razred devetletke, srednješolci).
3. Projekt »Ljubljana bere« vključevati v dejavnosti Mestne knjižnice Ljubljana.
4. V letu 2008 smo kandidirali na UNESCO za naslov Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010 in pripravili raznolik program, s katerim bo Ljubljana promovirala bralno kulturo med prebivalci Ljubljane, spodbujala spoznavanje različnih literatur sveta in literarno ustvarjanje domačih ustvarjalcev predstavila svetu.
5. Zagotoviti izpolnjevanje priporočenih standardov za nakup gradiva za Mestno knjižnico Ljubljana.
6. Spodbujati projekte razvijanja bralne kulture in promocije knjige in branja, ki jih izvaja Mestna knjižnica Ljubljana, za različne ciljne skupine prebivalstva, posebno pozornost pa namenjati starejšim prebivalcem Ljubljane.

Pričakovani učinki

Spodbujanje dostopnosti vrhunske izvirne knjižne produkcije leposlovnih slikanic pri triletnikih in prvošolcih, dvigovanje zavesti o pomenu branja v najzgodnejšem otroštvu, spodbujanje družinskega branja in spodbujanje ustvarjalnosti pri otrocih, spodbujanje založnikov, ki delujejo na področju Mestne občine Ljubljana, k večji produkciji kakovostnih izvirnih slikanic, motiviranje založnikov k večjemu vključevanju sodobnih slovenskih pisateljev in ilustratorjev v svoje založniške programe, podpora vrhunskim domačim ustvarjalcem, promoviranje dejavnosti Mestne knjižnice Ljubljana. Spodbujati zavest o knjigi kot vseživljenjski vrednoti. S kandidaturo za Unescov naslov Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010 intenzivno promovirati bralno kulturo v Mestni občini Ljubljana, z različnimi ciljnim projekti spodbujati motiviranje za branje, obenem pa z izvedbo mednarodnega literarnega festivala in znanstvenega simpozija promovirati Ljubljano kot prestolnico kulture v svetovnem merilu.

Kazalci uspešnosti

- delež otrok v MOL, vključenih v projekt »Ljubljana bere«
- delež kakovostnih knjižnih izdaj v celotni produkciji
- uspešnost kandidature za Unescov naslov Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010
- povečan vpis otrok in mladine v Mestno knjižnico Ljubljana (v letu 2006 včlanjenih 17.515 otrok in mladine)
- število knjigarn v Mestni občini Ljubljana (28 delujočih knjigarn v letu 2008)
- doseganje priporočenih standardov za nakup gradiva v Mestni knjižnici Ljubljana
- boljši rezultati otrok v mednarodnih raziskavah bralne pismenosti

2. Cilj

Zagotoviti izhajanje kakovostnega intelektualnega štirinajstdnevnikarja.

Ukrep

Do leta 2010 objaviti javni razpis za izbor izdajatelja novega štirinajstdnevnik. V razpisu bodo definirani področje in cilji razpisa, zahtevana minimalna naklada in dinamika izhajanja ter nujni lastni delež izdajatelja.

Pričakovani učinki

Cilj podpore izdajanju novega intelektualnega štirinajstdnevnik je zapolniti vrzel v poročanju o bogatem kulturnem dogajanju v Mestni občini Ljubljana, dvigniti raven kritike na vseh področjih kulture in prispevati k večjemu odprtju prostora za kakovostno javno razpravo o vprašanjih kulture in družbe.

Kazalci uspešnosti

- doseženi naklada in branost
- obseg časopisa
- širina vsebinske zasnove časopisa
- odzivi v strokovni javnosti

Filmska umetnost

Prednosti

- v letu 2004 obnovljena dvorana Kinodvora na Kolodvorski 13
- odmevnost in profiliranost filmskih festivalov z zahtevnejšo ponudbo filmske produkcije (Animateka, Festival lezbičnega in gejevskega filma, Liffe, Kino Otok ipd.) kažejo na zanimanje občinstva za tovrstno produkcijo
- potreba prestolnice po kakovostni in kontinuirani ponudbi umetniških filmov tako z vidika prebivalcev Mestne občine Ljubljana kot z vidika tujih turistov

Slabosti

- konzumiran dogovor med Mestno občino Ljubljana in Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije iz leta 2002, ki govori o »vzpostavitvi umetniškega kina«
- neurejen status Kinodvora – lastništvo Mestne občine Ljubljana, upravljanje Slovenska kinoteka
- osip obiskovalcev v Kinodvoru iz 42.634 v letu 2004 na 19.521 v letu 2007
- neizvajanje vseh programov, ki so potrebni za delovanje umetniškega kina, zlasti pedagoških, izobraževalnih in promocijskih
- preskromno črpanje evropskih sredstev, ki so namenjena distribuciji evropske filmske produkcije
- slaba izkoriščenost prostorskih kapacitet, premajhno število projekcij
- neprepoznavnost Kinodvora in njegovo preskromno vključevanje v kulturno ponudbo Ljubljane
- neobstoje mreže »umetniških kinematografov« v Sloveniji
- slaba organiziranost nevladnih organizacij, ki delujejo na področju filma

Nevarnosti

- nadaljnji osip obiska Kinodvora
- neprofiliranje programa, njegova še večja neprepoznavnost, odmik od osnovnega poslanstva
- Ljubljana ne bo imela kakovostne ponudbe umetniške filmske produkcije

- nezadostni infrastrukturni pogoji ne bodo omogočali nadaljnega razvoja filmskih festivalov
- upadanje filmske kulture v prestolnici

Priložnosti

- v dogovoru z Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije ureditev statusa Kinodvora in zagotovitev pogojev za njegovo delovanje na podlagi 67. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo
- Kinodvor kot povezovalna točka različnih dejavnosti na področju filma, od distributerjev, nevladnih organizacij in gospodarskih organizacij, ki delujejo na področju, Slovenske kinoteke do Filmskega sklada in Viba filma
- oblikovanje konsistentnega in kakovostnega programa, ki bo pritegnil občinstvo
- z izvajanjem pedagoških programov na področju filmske vzgoje vzpostaviti sodelovanje s šolami in prispevati k večji kulturni pismenosti otrok
- z mrežnim organiziranjem dejavnosti bo Kinodvor obogatil kulturno ponudbo Ljubljane in prispeval k razvoju kulturnega turizma
- Ljubljana ima velik potencial za pritegnitev filmskih ekip za snemanje v prestolnici, s tem pa tudi za razvoj pomembnega segmenta kulturnega turizma in promocije

1. Cilj

V letu 2008 zagotoviti pogoje za obratovanje mestnega kina kot nepogrešljive ponudbe zahtevnejše in kakovostne filmske produkcije v prestolnici s ciljem, da znaša letni obisk vsaj 50.000 gledalcev in da kino opravlja vse svoje naloge, in da poleg kontinuiranega prikazovanja filmov izvaja tudi pedagoške in promocijske programe ter izvaja ali soorganizira filmske festivale.

Ukrep

V letu 2008 je bil ustanovljen javni zavod Kinodvor, do konca leta 2008 bodo zagotovljeni vsi pogoji za njegovo delovanje.

Pričakovani učinki

Kakovostna in kontinuirana ponudba umetniških filmov, ki je prebivalci in obiskovalci Mestne občine Ljubljana v tem trenutku niso deležni v zadostni meri, izvajanje pedagoških programov, s katerimi otroke in mladino seznanjamo s filmsko umetnostjo in jim ostrimo okus za prepoznavanje umetniške vrednosti, povezovanje v mrežo umetniških kinematografov doma in v Evropi kot podlaga za kakovostni in kontinuiran program, razvoj manjših filmskih festivalov, ki so v kratkem času razvili svoje platforme in dosegli široko prepoznavnost doma in v tujini.

Kazalci uspešnosti

- število obiskovalcev na leto
- število projekcij letno
- število in obseg pedagoških programov
- delež sredstev, pridobljenih na trgu

2. Cilj

Do leta 2010 zagotoviti pogoje, da Ljubljana postane filmu prijazno mesto.

Ukrep

1. Na podlagi dogovora med pristojnimi službami Mestne uprave Mestne občine Ljubljana in oblikovanja ustreznih rešitev olajšati pridobivanje različnih dovoljenj za filmska snemanja na javnih površinah v Ljubljani.
2. Do leta 2010 v okviru razpisa za sofinanciranje projektov nameniti del sredstev tistim filmskim produkcijam, ki bodo snemale filme na javnih površinah v Mestni občini Ljubljana.

Pričakovani učinki

Ljubljana bo postala bolj vabljiva za delo domačih in tujih snemalnih ekip, filmske upodobitve Ljubljane bodo pogostejše, s tem se bo povečala promocija Ljubljane in izkoristila njena zgodovinska in naravna podoba za filmske upodobitve, večje filmske produkcije so tudi pomemben dejavnik kulturnega turizma ipd. Kriteriji za pridobitev sredstev bodo: ustrezen obseg filmske produkcije, ki bo upodabljal Ljubljano, kakovost filmske produkcije, možnosti za promocijo Ljubljane, število snemalnih dni v Ljubljani in poraba dodeljenih javnih sredstev na območju Mestne občine Ljubljana.

Kazalci uspešnosti

- število filmov, ki se jih snema v Ljubljani
- število snemalnih dni v Ljubljani
- številčnost filmskih ekip

Kulturna dejavnost društev

Prednosti

- preko 100 dejavnih društev, ki v Mestni občini Ljubljana delujejo na področju ljubiteljske kulture
- obsežni in raznoliki programi in projekti društev na kulturnem področju
- dobra odzivnost občinstva
- vpetost v lokalno okolje in društvena dejavnost kot pomemben element socialne kohezivnosti
- dobra strokovna podpora Javnega sklada za kulturne dejavnosti za delovanje društev

Slabosti

- nezadovoljivi infrastrukturni pogoji za delovanje
- premalo možnosti za širšo promocijo programov
- slabo stanje večine Kulturnih domov

Nevarnosti

- preveliko prepuščanje delovanja društev entuziazmu
- s slabšanjem infrastrukturnih pogojev za delovanje društev zmanjševanje dostopnosti programov in posledično krnitev programov
- z menjavanjem generacij, ki so bile gonilni motor delovanja društev, upadanje njihove dejavnosti

Priložnosti

- z zagotovitvijo boljših infrastrukturnih pogojev prispevati k razvoju društvene kulturne dejavnosti
- z boljšo promocijo delovanja društev spodbujati dostopnost njihovih prireditev

- z boljšimi pogoji za delovanje društev pritegniti mlajše ustvarjalce in na ta način prispevati k večjemu sodelovanju in sožitju generacij ter ustvarjanju večje socialne kohezivnosti
- s preходом na triletno programsko financiranje obsežnejših in kontinuiranih programov zagotoviti stabilnejše pogoje za delovanje društev

Cilj

Do leta 2011 zagotoviti boljše infrastrukturne pogoje za delovanje kulturnih društev in možnosti za njihovo učinkovitejšo promocijo.

Ukrepi

1. V sodelovanju s Službo za lokalno samoupravo zagotoviti maksimalno izkoriščenost prostorov, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, za delovanje kulturnih društev in posameznikov.
2. Spodbujati izvajanje zahtevnejših in večjih projektov društev, ki bodo dostopni najširšemu občinstvu.
3. Do leta 2010 spodbuditi nastanek festivala kulturnih društev, ki delujejo na območju Mestne občine Ljubljana. Cilj festivala je celovita promocija široke palete dejavnosti društev in omogočanje boljše dostopnosti kulturne produkcije.
4. V sodelovanju z območno enoto sklada za kulturne dejavnosti spodbuditi uvedbo večletnega sofinanciranja uveljavljenih in najbolj kakovostnih javnih kulturnih programov društev.

Pričakovani učinki

Z izboljšanjem pogojev za delovanje društev se bo povečal obseg programov društev, spodbujen bo kvalitativni razvoj njihove dejavnosti in povečala se bo dostopnost prireditev. Glede na raznolikost dejavnosti društev, ki obsega vsa področja kulture, od glasbe, uprizoritvenih umetnosti, likovnih umetnosti, filma, knjige itd., dejavnost društev nagovarja zelo širok krog občinstva.

Kazalci uspešnosti

- število prireditev kulturnih društev v Mestni občini Ljubljana (672 v letu 2007)
- število produkcijskih enot, ki jih izvajajo društva (342 v letu 2007)
- število članov društev (5171 v letu 2007)
- število obiskovalcev (106.209 v letu 2007)

V. Kulturna dediščina v Mestni občini Ljubljana

Prednosti

- veliko število enot kulturne dediščine in razglašeni kulturni spomeniki v Mestni občini Ljubljana
- nova zakonodaja na področju varovanja kulturne dediščine, ki omogoča sodobnejši in bolj učinkovit pristop k varovanju kulturne dediščine
- velik del dediščine v Mestni občini Ljubljana je ustrezno vzdrževan
- povečevanje števila obiskovalcev izobraževalnih in pedagoških programov
- povečanje števila turističnih obiskovalcev mesta, povečevanje števila obiskovalcev izobraževalnih in pedagoških programov
- delno pripravljene programske zasnove in projekti za obnovo kulturnih spomenikov

Slabosti

- slaba informiranost o kulturni dediščini mesta
- slaba informiranost prebivalcev in lastnikov kulturnih spomenikov o postopkih, ki so potrebni za varovanje in ohranjanje kulturne dediščine
- bodoči investitorji in lastniki nimajo vnaprejšnjih informacij o zahtevanih pogojih pri varovanju kulturnih spomenikov
- hitro propadanje objektov, ki so povečini slabo vzdrževani, obnova zahteva višja finančna sredstva kot običajna gradnja
- neurejena lastniška razmerja
- neizkoriščenost arheoloških potencialov mesta za promocijske, pedagoške in turistične programe
- neuskkljenost med programi obnove in promocije kulturne dediščine ter turističnimi programi

Nevarnosti

- propadanje in trajna izguba dediščine
- nizka zavest o pomenu dediščine, nezadostno promoviranje dediščine
- prevlada kapitala nad javnim interesom varstva dediščine
- posamezni mestni predeli so degradirani
- nadaljevanje propadanja posameznih spomenikov, izguba spomeniških lastnosti
- upadanje zanimanja javnosti za kulturno dediščino
- nejasnosti glede izvajanja 139. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine

Priložnosti

- dvig zavesti o pomenu kulturne dediščine in izboljšanje stanja na področju njenega ohranjanja ter promocije
- vzpostavitev novih konceptov varovanja kulturne dediščine
- vzpostavitev upravljanja z območji dediščine in novimi pristopi pri upravljanju z arheološkimi parki
- sistematični pristop pri revitalizaciji mestnih predelov, iskanje ravnotežja med ohranjanjem dediščine in interesi kapitala
- dejavna vključitev prebivalcev v procese urejanja, vzdrževanja in rabe mestnega prostora in s tem trajnostnega razvoja
- spodbujanje zasebnih pobud za varovanje kulturne dediščine
- ustvarjanje pozitivnega odnosa do kulturne dediščine kot generatorja razvoja

- pridobivanje javnih sredstev iz državnega proračuna in evropskih skladov
- vključevanje spomenikov in kulturne dediščine v revitalizacijo mesta in zlasti javnih prostorov
- podpora urejeni podobi mesta, oživljanje kulturne dediščine mesta in njeno aktivno vključevanje v ponudbo turizma
- ustvarjanje pozitivnega odnosa do kulturne dediščine kot generatorja razvoja,
- uvajanje sodobnih pristopov pri promociji kulturne dediščine
- sistemski pristop k zagotavljanju varstva dediščine kot priložnost za obnavljanje obrtniških znanj in »žive dediščine«

1. Cilj

Do leta 2011 vzpostaviti sistem preventivnega varstva kulturne dediščine v Mestni občini Ljubljana kot nosilca razvoja varovanja in ohranjanja kulturne dediščine.

Ukrepi

1. Za bolj kakovostno varovanje kulturne dediščine bo Mestna občina Ljubljana v skladu s 100. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine do leta 2011 ustanovila lokalno javno službo varovanja dediščine, ki bo izvajala naslednji program:
  - dokumentiranje dediščine na ozemlju pokrajine ali občine
  - izvajanje predhodnih raziskav
  - izvajanje posameznih konservatorsko-restavratorskih del
  - sodelovanje z lastniki nepremičnih spomenikov in z drugimi, ki imajo interese v zvezi s posameznim spomenikom, ter posredovanje pojasnil, nasvetov in navodil
  - upravljanje lokalnih spomenikov
  - priprava strokovnih zasnov za vzdrževanje in upravljanje s kulturnimi spomeniki
2. Javni zavodi na področju varovanja kulturne dediščine bodo lahko v skladu s 93. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine pridobili status pooblaščenega muzeja za izvajanje državne javne službe, za kar bo država prispevala največ 80 % vseh stroškov delovanja muzeja. Mestna občina Ljubljana bo v muzejih zagotovila standarde za varovanje in hranjenje v skladu z 52. členom zakona in s tem zagotovila pogoje za sofinanciranje iz državnega proračuna.
3. Razglašanje kulturne dediščine za kulturne spomenike lokalnega pomena na podlagi izpolnjevanja pogojev in uveljavljanje javnega interesa varovanja kulturnih spomenikov v Mestni občini Ljubljana.
4. Za posamezne ogrožene kulturne spomenike bo Mestna občina Ljubljana iskala možnosti za njihovo obnovo in novo programsko zasnovo v javno-zasebnem partnerstvu (Rog, Ljubljansko letališče) ali skozi postopke predkupne pravice in razlastitve (Hotel Bellevue), obnova Švicerije.

Pričakovani učinki

Zagotavljanje javnega interesa varovanja in ohranjanja dediščine v skladu z zakonodajo, novi načini upravljanja kulturnih spomenikov in spomeniških območij, vzpostavljanje dialoga med javnim interesom varovanja kulturne dediščine in lastniki kulturnih spomenikov.

Kazalci uspešnosti

- število revitaliziranih objektov
- število programov in realizacij načrtov upravljanja
- število uporabnikov in posredovanih informacij o postopkih varovanja kulturne dediščine

- povečano vlaganje v varstvo in obnavljanje kulturne dediščine
- število razglašanih kulturnih spomenikov
- število sklenjenih javno-zasebnih partnerstev

2. Cilj

Izoblikovati srednjeročni program obnove kulturnih spomenikov.

Ukrepi

Večji projekti ohranjanja in obnove kulturnih spomenikov v letih 2008–2011:

- obnova Plečnikove hiše in vrta kot izjemnega spomenika arhitektove zapuščine
- ureditev Hribarjeve hiše »Vile Zlatica« kot poklon županu Ivanu Hribarju
- ureditev »Trubarjeve hiše« na Ribjem trgu 2 in jo nameniti predstavitvi reprezentativnih in v svetu prepoznavnih stvaritev slovenske kulture, ki bo pritegnila širok krog domačih in tujih obiskovalcev (NSK, Irwin, Laibach, ljubljanska lacanovska šola)
- priprava načrta upravljanja in vzdrževanja spominskega kompleksa Urh na podlagi zaključka denacionalizacijskega postopka
- projekt obnove in upravljanja z arheološkimi ostalinami Emone in situ in vključitev arheoloških parkov v izobraževalno in turistično ponudbo mesta

Dolgoročnejsi projekti ohranjanja in obnove kulturnih spomenikov:

- rekonstrukcija in revitalizacija baročnih parkovnih zasnov pred Grubarjevo palačo in graščino Selo
- obnova in prezentacija Starega ljubljanskega letališča kot kulturno-rekreacijskega centra v sklopu javno-zasebnega partnerstva med Mestno občino Ljubljana in BTC
- opredelitev ustreznih programskih zasnov za delovanje in obnovo Fužinskega gradu, gradu Kodeljevo in gradu Bokalce
- nadaljevanje programa "Ljubljana, moje mesto" s programom prioriternih ureditev posameznih mestnih predelov
- ohranjanje in obnova javnih spomenikov s programom obnove bronastih in kamnitih skulptur
- realizacija pogodbe med Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije in Mestno občino Ljubljana glede obnove izvirnika Robbovega vodnjaka in njegove postavitve v Narodno galerijo
- sodelovanje z državo pri obnovi spomenikov vojnih grobišč, na podlagi podpisane pogodbe
- programska nadgradnja projekta Pot s kulturnimi vsebinami

Pričakovani učinki

Obnove kulturnih spomenikov bodo povečale kulturno ponudbo mesta in omogočile razvoj sodobnih umetniških praks, zagotovile pogoje za ustvarjalnost na različnih področjih umetnosti, povečala se bo dostopnost kulturnih dobrin in izboljšala kakovost življenja v mestu. Povečalo se bo število rekreacijskih in turističnih destinacij v mestu.

Kazalci uspešnosti

- število obnovljenih in revitaliziranih spomenikov in spomeniških območij
- število načrtov upravljanja
- povečano vlaganje v varstvo in obnovo kulturne dediščine
- povečanje sofinanciranja iz drugih virov za obnovo kulturnih spomenikov

3. Cilj

Zagotoviti kakovostno varovanje kulturne dediščine in njeno promocijo ter večjo dostopnost v povezavi s turistično ponudbo in v navezavi na izobraževalne programe.

Ukrepi

1. Izvajanje projektov v sodelovanju z Zavodom za turizem Ljubljana:

- vzpostaviti trajnejše oblike sodelovanja med kulturnimi ustanovami in Zavodom za turizem Ljubljana v smeri zagotavljanja kulturnih programov v starem mestnem jedru, tako na prostem kot v gostinski, trgovski in sejemski ponudbi
- v sodelovanju s kulturnimi ustanovami vzpodbujati ohranjanje starih obrti in tradicij in s tem zvišati kakovost in raznolikost turistične ponudbe
- uveljavljanje nesnovne dediščine kot pomembne komponente v identiteti prostora; posamezne točke v mestnem prostoru, kjer se opozarja na določene zgodovinske dogodke mesta
- vzpostavitev izobraževalnih in turističnih programov na območju Ljubljance in Ljubljanskega barja ter arheoloških parkov

2. Dvigovanje zavesti o pomenu zgodovinskih osebnosti in dogodkov za razvoj mesta:

- v letu 2008 oblikovati transparentne kriterije in postopke za obeležje zgodovinskih dogodkov in osebnosti, ki so pomembno prispevali k razvoju Ljubljane
- postavitev spomenika slovenski reformaciji – sedanji Argentinski park
- postavitev spomenika Ivanu Hribarju – v sklopu ureditve nove mestne upravne zgradbe
- promocija Plečnikove dediščine, trajni program z vsakoletnim obeleženjem posameznih sklopov Plečnikovih arhitekturnih in urbanističnih posegov v mesto
- leta 2010 obeležiti 200-letnico Botaničnega vrta

3. Izvajanje programov za boljšo dostopnost informacij o kulturni dediščini v muzejih:

- uvajanje novih tehnologij in metod v prezentacijo in promocijo kulturne dediščine
- oblikovanje novih izobraževalnih in pedagoških programov

Pričakovani učinki

Povečanje števila obiskovalcev muzejev in kulturnih spomenikov ter kakovostna turistična ponudba, oblikovanje programov, ki vzpodbujajo vključevanje starih obrti in tradicij v turistično ponudbo, dvigovanje zavesti o pomenu zgodovinskih osebnosti in dogodkov za razvoj mesta, povezovanje s programi na področju turizma, uvajanje novih oblik promocije kulturne dediščine – informacijskih točk za obiskovalce oziroma interpretacijskih centrov, vzpodbujanje pedagoških in izobraževalnih programov in boljše dostopnosti.

Kazalci uspešnosti

- zvišanje kakovosti turistične ponudbe v mestu
- pestrejša ponudba programov v muzejih
- višja kakovost turistične ponudbe
- povečanje števila obiskovalcev Ljubljane
- število udeležencev v izobraževalnem procesu
- število izvedenih izboljšav za dostopnost do informacij o kulturni dediščini in zgodovini mesta

VI. Investicije v kulturi in javna infrastruktura na področju kulture v Mestni občini Ljubljana

Prednosti

- sorazmerno stabilni pogoji za poslovanje javnih zavodov s področja kulture
- premoženjsko pravna in statusna urejenost nepremičnin in opreme javnih zavodov in drugih izvajalcev na področjih kulture
- posodobitev in vzdrževanje obstoječe javne infrastrukture na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana
- sledenje zahtevam umetniških produkcij
- organizirani varnost pri delu in požarna varnost
- zagotavljanje pogojev enakih možnosti za dostop in delovanje na kulturnem področju

Slabosti

- razpoložljiva sredstva za posodabljanje javne infrastrukture ne zadoščajo niti za kritje najnujnejših sanacijskih posegov in nakupov ustrezne funkcionalne opreme
- nerazumni roki pri odločanju o denacionalizacijskih postopkih
- premoženjsko pravna neurejenost nepremičnin, ki niso v lasti Mestne občine Ljubljana
- nefunkcionalnost prostorov, ki niso bili posebej grajeni za kulturno dejavnost
- izrabljenost prostorov in opreme, ki služijo namenu kulture
- pomanjkanje prostorov za knjižnično dejavnost v novo nastalih soseskah
- pomanjkanje skladiščnih in depojskih prostorov ter neustrezno hranjenje muzealij in scenskih rekvizitov
- pomanjkanje likovnih ateljejev, večjega razstavišča in vadbenih prostorov

Nevarnosti

- morebitna izguba nepremičnin v postopkih denacionalizacije
- nezadostna sredstva za investicije in investicijsko vzdrževanje

Priložnosti

- doseganje prostorskih standardov na področjih kulture, ki bi zagotavljali trajne pogoje za razvoj vseh področij kulture
- z zagotovitvijo infrastrukturnih pogojev povečati dostopnost kulturnih dobrin in omogočati njihovo večjo raznolikost

Cilj

Zagotoviti infrastrukturne pogoje za razvoj vseh področij umetniškega ustvarjanja z naslednjimi cilji:

- da se poveča dostopnost kulturnih dobrin za vse prebivalce Mestne občine Ljubljana
- da se dvigne kakovost kulturne ponudbe v Mestni občini Ljubljana in se poveča njena raznolikost
- da se kulturna ustvarjalnost v Mestni občini Ljubljana intenzivneje vključuje v sodobne mednarodne tokove umetniških praks in jih sooblikuje,
- da se Ljubljana na ta način razvija kot odprto in kozmopolitsko mesto

Ukrepi

1. Načrt razvojnih programov investicij na področjih kulture v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2008-2011:

- Center urbane kulture Kino Šiška bo deloval predvsem na področjih glasbenih in uprizoritvenih umetnosti, zaključek investicije jesen 2008, začetek delovanja jesen 2008
- do konca leta 2011 dokončati investicijo v Ljubljanski grad
- legalizirati in urediti kompleks Metelkove ter prostor »avtonomne cone« v skladu s programsko-estetskimi usmeritvami izvajalcev, ki že petnajst let delujejo na Metelkovi, smiselno nadgraditi s programi sodobne kulturne produkcije, vadbenimi prostori Centra za sodobni ples ter prostori Centra za intermedijske umetnosti Ljubljana; sanacija obstoječe infrastrukture na Metelkovi in izgradnja nove, do 2011 pripraviti projektno dokumentacijo za celotni kompleks
- Center sodobnih umetnosti Rog s Centrom za arhitekturo in oblikovanje, razstaviščem, ateljeji; arhitekturni natečaj 2008, program javno-zasebnega partnerstva 2008, začetek gradnje 2009, dokončanje 2011
- Švicerija – Pod Turnom 2, bivalni in umetniški ateljeji, namenjeni različnim področjem umetnosti, in rezidenčni center za tuje gostujoče umetnike, programska zasnova 2008, projektna dokumentacija 2009, začetek obnove 2010, dokončanje 2011
- izgradnja depojev v Tehnološkem parku, kjer bodo do leta 2010 zagotovljeni depojski prostori za Mestni muzej Ljubljana, Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko in Arhitekturni muzej

Dolgoročnejši program investicij na področju kulture v Mestni občini Ljubljana:

- predvideti prostor in sredstva za investicijo v novo sodobno gledališče z vso pripadajočo infrastrukturo, do konca leta 2011 izdelati projektno dokumentacijo
- opredeliti lokacijo za »Center za ustvarjalnost otrok Ljubljana«: otroški muzej, hiša umetnosti za otroke (otroška galerija, glasbene delavnice za otroke), otroška igralnica; programska zasnova 2010, projektna dokumentacija 2011
- preveriti možnost obnove in določitve nove namembnosti garaž Savina Severja na Poljanah, ki so pomemben arhitekturni dosežek, za namen kulture (Center za ustvarjalnost otrok Ljubljana, galerija)
- v Trnovem izvesti investicijo v »Hišo eksperimentov« v partnerstvu z Ministrstvom za visoko šolstvo in znanost RS
- kulturni center Barje bo grajena arhitekturno-krajinska atrakcija: sožitje visoke tehnologije (arhitekture), narave (park) in kulturne dediščine ter okolju prijaznega in trajnostno naravnane bivanja; programska zasnova 2010, arhitekturni natečaj 2011
- do konca leta 2011 doreči celotno namembnost Fužinskega gradu in nato dokončati obnovo
- v vzhodnem delu Ljubljane predvideti prostor za novo knjižnico Jožeta Mazovca, do konca leta 2011 izdelati projektno dokumentacijo
- načrtovanje in ureditev knjižničnih izposojevališč znotraj novo nastalih sosesk v posameznih četrtih skupnostih, kjer knjižnična mreža ne dosega priporočenih standardov
- namenjati prostore, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana in jih ni mogoče nameniti komercialnemu oddajanju, za vadbene prostore, ateljeje in plesne studie.

2. Investicijsko vzdrževanje, nakup opreme in izvajanje ukrepov oddajanja javne infrastrukture v skladu z zakonodajo.

Nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti, sestavljajo javno infrastrukturo na področjih kulture. Sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi, sprejme Mestni

svet Mestne občine Ljubljana. Znotraj izkazanega javnega interesa bo Mestna občina Ljubljana na tem področju v pričajučem obdobju izvedla naslednje naloge:

- v letu 2008 bo Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana posredovala čistopis Sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o določitvi javne infrastrukture na področju kulture v Mestni občini Ljubljana
- do leta 2009 bo izvedla vpise nepremičnin v zemljiško knjigo in nadaljevala s sklepanjem pogodb za sredstva, dana v upravljanje
- v postopkih denacionalizacije bo dosledno zagovarjala stališče, da se prostori, ki služijo namenu kulture, ne vračajo v naravi
- v letu 2008 bodo postavljeni kriteriji za oddajo ateljejev v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Izgradnja in oddajanje bivalnih ateljejev bo potekala v skladu s Stanovanjskim zakonom.

Poleg navedenih prioritiet so cilji glede javne infrastrukture na področju kulture naslednji:

- ohranitev, vzdrževanje in izboljšanje prostorskih pogojev za delovanje izvajalcev s področij kulture v Ljubljani
- pridobivanje novih prostorskih zmogljivosti, ki bodo omogočale boljšo dostopnost raznolikih kulturnih dobrin vsem prebivalcem in obiskovalcem Mestne občine Ljubljana, še posebej mlajši generaciji, obenem pa bo na ta način z vključitvijo kulturnih vsebin v posamezna območja Mestne občine Ljubljana, ki so predmet urbanističnih premislekov, prestolnica dobila novo in bogatejšo podobo
- zagotavljanje dostopnosti in pogojev za participacijo pri ustvarjanju kulturnih dobrin za vse oblike invalidnosti
- v letu 2008 bodo oblikovani transparentni kriteriji za izbor investicijskega vzdrževanja, nakup opreme in oddajanja javne infrastrukture na področjih kulture v najem, ki bodo temeljili na treh splošnih ciljih kulturne politike Mestne občine Ljubljana: kakovosti, raznolikosti in dostopnosti kulturnih dobrin prebivalcem in obiskovalcem Ljubljane.

Pričakovani učinki

Višja bivalna kultura mesta, boljša kakovost življenja, revitalizacija degradiranih mestnih predelov, zagotavljanje boljše dostopnosti kulture za najširšo javnost, zagotavljanje razvoja umetnostnih praks in povezovanje z mednarodnim prostorom, spodbujanje participacije posameznikov v kulturni ponudbi mesta; zagotovljeni bodo minimalni standardi za izvajanje javne službe in s tem izpolnjeni pogoji za pridobitev državnega pooblastila.

Kazalci uspešnosti

- število izvedenih investicij v javno infrastrukturo na področju kulture
- število ateljejev in bivalnih ateljejev
- zagotavljanje tehničnih standardov za izvajanje javne službe
- zagotavljanje prostorov za hranjenje muzejskega gradiva, scenografij, kostumov in rekvizitov
- zaključek denacionalizacijskih postopkov v korist ohranjanja obstoječe javne kulturne infrastrukture

VII. Ocena finančnih posledic

Predviden delež sredstev za kulturo v Proračunu Mestne občine Ljubljana v obdobju 2008 do 2011:

	2008	2009	2010	2011
izdatki proračuna MOL za kulturo v EUR				
dejavnost kulture	15.944.094	19.225.925	19.326.321	20.331.321
inv. vzdrževanje in obnove	9.661.968	9.661.968	9.661.968	9.661.968
skupaj	25.606.062	28.887.893	28.988.289	29.993.289
proračun MOL 2008	323.373.864			
delež kulture v proračunu MOL v letu 2008	7,92			

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011 se v posameznih ciljih navezuje na razvojne cilje, ki so opredeljeni v *Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011*, zato bo od uspešnosti dogovarjanja z državo odvisno, koliko sredstev bo Mestna občina Ljubljana pri teh ciljih pridobila iz državnega proračuna.

Dokončna višina sredstev bo odvisna tudi od uspešnosti kandidature projektov za sredstva evropskih skladov, zlasti to velja za nekatere investicije s področja dediščine in za kulturni turizem.

Obseg sredstev za investicije bo natančno opredeljen na podlagi izdelane projektne dokumentacije.

Številka: 610-21/2008-65

Datum: 01.07.2008

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković